

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра обліку та оподаткування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

«ОБЛІК ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА»

Студентки 2 курсу, 2м групи,
спеціальності
071 «Облік і оподаткування»
спеціалізації
«Облік, оподаткування та
оцінювання в бізнесі»

Паламарчук Марія
Андріївна

_____

*підпис
студента*

Науковий керівник
Доктор економічних наук,
професор

Бенько Микола
Миколайович

_____

*підпис
керівника*

Керівник освітньо-професійної
програми
Доктор економічних наук,
професор

Бенько Микола
Миколайович

_____

*підпис
керівника*

Київ 2019

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет обліку, аудиту та інформаційних систем

Кафедра обліку та оподаткування

Ступінь вищої освіти «магістр»

Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»,

Спеціалізація «Облік, оподаткування та оцінювання в бізнесі»

Затверджую

Зав. кафедри _____ Фоміна О.В.

« ____ » _____ 201_ р.

Завдання

на випускню кваліфікаційну роботу студентці

Паламарчук Марії Андріївни

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи

«Облік поточних зобов'язань підприємства»

Затверджена наказом ректора від «18» січня 2019 р. № 139

2. Строк здачі студентом закінченої роботи 15.11.2019р.

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Мета роботи: обґрунтування теоретичних і методологічних положень та удосконалення організаційних аспектів обліку поточних зобов'язань підприємства

Об'єкт дослідження: процес бухгалтерського обліку поточних зобов'язань підприємства

Предмет дослідження: теоретико-методичні засади та практика бухгалтерського обліку поточних зобов'язань підприємства

4. Перелік графічного матеріалу

Таблиці, рисунки, схеми, діаграми, графіки, оперограми

5. Консультанти по роботі із зазначенням розділів, за якими здійснюється консультування:

Розділ	Консультант (прізвище, ініціали)	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв

5. Зміст випускної кваліфікаційної роботи

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність, класифікація та оцінка поточних зобов'язань підприємства

1.2. Концептуальні засади обліку поточних зобов'язань підприємства

Висновки за розділом 1

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТОВ «ЕЛВІС»

2.1. Фінансовий облік поточних зобов'язань підприємства

2.2. Оподаткування операцій з поточними зобов'язаннями

2.3. Узагальнення інформації про поточні зобов'язання підприємства у звітності

Висновки за розділом 2

РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ «ЕЛВІС»

3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку поточних зобов'язань на підприємстві «ЕЛВІС»

3.2. Удосконалення обліку поточних зобов'язань за умов застосування інформаційних систем і технологій

Висновки за розділом 3

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ

6. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1.	Наукова стаття	12.09.2019	12.09.2019
2.	Підготовка першого розділу роботи	28.06.2019	28.06.2019
3.	Підготовка другого розділу роботи	06.09.2019	06.09.2019
4.	Попередній розгляд двох розділів	25.09.2019	25.09.2019
5.	Підготовка третього розділу роботи	25.10.2019	25.10.2019
6.	Попередній захист роботи	12.11.2019	12.11.2019
7.	Подання завершеної роботи на кафедру	15.11.2019	15.11.2019

7. Дата видачі завдання «25» січня 2019 р.
8. Керівник випускної кваліфікаційної роботи
Бенько М. М. _____
9. Гарант освітньої програми
Бенько М. М. _____
10. Завдання прийняв до виконання студент
Паламарчук М. А. _____

11. Висновок керівника випускної кваліфікаційної роботи

Студентка Паламарчук М.А. виконала випускну кваліфікаційну роботу на тему: «Облік поточних зобов'язань підприємства». Випускна кваліфікаційна робота та її зміст відповідає завданню.

Мета, об'єкт та предмет дослідження є актуальними. Актуальність теми зумовлена наявністю проблемних аспектів теорії та практики обліку поточних зобов'язань підприємства.

Робота викладена логічно й послідовно. Ґрунтовно досліджено організацію та методику обліку поточних зобов'язань базового підприємства.

Автор опрацювала достатню кількість першоджерел: наукової, спеціальної та періодичної літератури, нормативно-правових актів.

Обрана тема розкрита достатньо глибоко і кваліфіковано, має практичне значення і засвідчує високий рівень підготовки автора.

ВКР ілюстрована схемами, таблицями, розрахунками і відповідає встановленим вимогам.

Ефект результату дослідження полягає у впровадженні рекомендацій автора щодо удосконалення організації і методики бухгалтерського обліку поточних зобов'язань у практичній діяльності базового підприємства.

В цілому зміст роботи відповідає темі, вся інформація подана у роботі є достовірною. Принципових недоліків та зауважень немає. Проведені дослідження носять завершений характер і можуть бути представлені в Екзаменаційній комісії.

Керівник випускної кваліфікаційної роботи _____

(підпис, дата)

12. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу

Випускна кваліфікаційна робота студентки Паламарчук М. А. може бути допущена до захисту в екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми _____ Бенько М.М.

Завідувач кафедри _____ Фоміна О.В.

« _____ » _____ 201_ р.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1. Економічна сутність, класифікація та оцінка поточних зобов'язань підприємства	6
1.2. Концептуальні засади обліку поточних зобов'язань підприємства	12
Висновки за розділом 1	19
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТОВ «ЕЛВІС»	20
2.1. Фінансовий облік поточних зобов'язань підприємства	20
2.2. Оподаткування операцій з поточними зобов'язаннями	29
2.3. Узагальнення інформації про поточні зобов'язання підприємства у звітності	35
Висновки за розділом 2	39
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ «ЕЛВІС»	40
3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку поточних зобов'язань на підприємстві «ЕЛВІС»	40
3.2. Удосконалення обліку поточних зобов'язань за умов застосування інформаційних систем і технологій	43
Висновки за розділом 3	48
ВИСНОВКИ	49
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	51
ДОДАТКИ	58

ВСТУП

Актуальність теми. В процесі господарської діяльності підприємств активізуються їхні економічні взаємовідносини з іншими суб'єктами ринку, в тому числі з іншими суб'єктами господарювання та державними органами, які зумовлюють виникнення поточних зобов'язань. Здійснюючи суттєвий вплив на фінансову стійкість і платоспроможність суб'єктів господарювання, поточні зобов'язання з огляду на динамічний характер потребують ефективного управління грошовими потоками, контролю за фактичним станом розрахунків особливо під час фінансової кризи. Прийняття управлінських рішень здійснюється на підставі інформації про поточні зобов'язання, що формується у системі бухгалтерського обліку. У зв'язку з цим виникає необхідність вдосконалення теоретичних і методичних аспектів визнання, класифікації, документування, оцінки та відображення поточних зобов'язань у системі бухгалтерського обліку та визначення їх впливу на платоспроможність підприємства в сучасних умовах господарювання.

Дослідження діючої практики обліку поточних зобов'язань підприємства свідчать про доцільність та необхідність удосконалення методичних засад бухгалтерського обліку поточних зобов'язань задля поліпшення фінансового стану підприємства.

Дослідженню цих проблем присвятили свої роботи вітчизняні та зарубіжні вчені, такі як Бутинець Ф.Ф., Гончарук С.М., Голов С.Ф., Журавська І.Л., Кесарчук Г.С., Коблянська І.О., Коблянська Г. Ю., Рак О.В., Ткаченко Н.М., Чебанова Н.В. та інші.

Разом з тим, на сьогоднішній день залишаються ряд не вирішених питань наукового та прикладного характеру, а саме: удосконалення аналітичних можливостей фактографічної інформації щодо облікового відображення поточних зобов'язань підприємства.

Необхідність теоретичного обґрунтування і удосконалення методики обліку поточних зобов'язань підприємства зумовили вибір теми випускної роботи та її **актуальність**.

Наукова гіпотеза полягає у посиленні теоретичного обґрунтування та розробці методичних підходів і рекомендацій щодо удосконалення обліку поточних зобов'язань підприємства.

Мета і завдання дослідження. Метою даної роботи є оцінка теоретичних засад бухгалтерського обліку поточних зобов'язань підприємства та надання рекомендацій по удосконаленню методики їх облікового відображення.

Для реалізації зазначеної мети поставлено та вирішено такі **завдання**:

- дослідити економічну сутність, визнання та оцінку поточних зобов'язань підприємства;
- здійснити критичний економіко-правовий аналіз та огляд нормативної бази і спеціальної літератури з обліку поточних зобов'язань;
- визначити передумови організації та методики обліку поточних зобов'язань на базовому підприємстві;
- розкрити сутність бухгалтерського обліку поточних зобов'язань підприємства;
- оцінити ведення обліку поточних зобов'язань в системі прийняття управлінських рішень;
- уточнити організацію обліку поточних зобов'язань в умовах застосування інформаційних технологій.

Об'єктом дослідження є процес бухгалтерського обліку поточних зобов'язань підприємства.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних та методичних, організаційних та практичних аспектів бухгалтерського обліку поточних зобов'язань підприємства

Методи дослідження. Дане дослідження проводилось на основі загальнонаукових методів, що ґрунтуються на діалектичному методі пізнання

та об'єктивних законах розвитку економіки. До основних загальнонаукових методів дослідження, які використовувались, належать метод індукції та дедукції, логічний та історичний підходи до вивчення економічних категорій і практики ведення обліку поточних зобов'язань. При дослідженні методик фінансового аналізу діяльності підприємства застосовувалися методи наукової абстракції, порівняння, вибіркового спостереження, групування, економіко-математичні методи. Проведення розрахунків здійснювалося з використанням можливостей сучасної комп'ютерної техніки, технології та програмних продуктів.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі акти, нормативні документи, інструктивні матеріали, що регламентують порядок обліку поточних зобов'язань підприємства, наукові праці вітчизняних та зарубіжних вчених за обраною проблематикою, що стало теоретичною та методичною основою випускної кваліфікаційної роботи.

Практичне значення одержаних результатів полягає в розробці науково обґрунтованих методичних рекомендацій щодо удосконалення організації бухгалтерського обліку поточних зобов'язань, що сприятиме зростанню ефективності управління поточними зобов'язаннями через підвищення вірогідності та реальності фінансового забезпечення.

Наукова новизна дослідження полягає у тому, що у роботі розроблено, уточнено та доповнено науково-методичні положення та практичні рекомендації щодо обліку поточних зобов'язань підприємства.

Апробація результатів випускної кваліфікаційної роботи. Основні наукові положення дослідження висвітлено у статті на тему «Облік поточних зобов'язань підприємства». Результати дослідження прийнято до уваги ТОВ «ЕЛВІС», що підтверджено наданою довідкою.

Випускна кваліфікаційна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків і пропозицій, списку використаних джерел та додатків.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність, класифікація та оцінка поточних зобов'язань підприємства

Згідно НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності підприємства» зобов'язання – заборгованість підприємства, яка виникла внаслідок минулих подій і погашення якої, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють в собі економічні вигоди [29].

Економічна сутність господарських зобов'язань наведена також в Господарському кодексі України, де визначено поняття основні види господарських зобов'язань, а також підстави та умови виникнення, виконання та припинення даних зобов'язань [12].

Трактування поняття «зобов'язання» на сучасному етапі розвитку України досліджуються багатьма вченими [1, 11, 30, 55]. Орлов І.В. запропонував узагальнене визначення поняття зобов'язання, яке найповніше відображає його сутність (зобов'язання - це обов'язки підприємства з виплати боргу, передачі активу, надання послуг, виконання робіт, що має суб'єктивний склад, динамічність, наказовий зміст, цілеспрямованість, конкретність, санкціонованість, які виникають у результаті минулих операцій, виконання яких приведе до зменшення активів і збільшення капіталу) [30].

Щоб глибше розкрити сутність поняття «зобов'язання» та вдосконалити управління ними, необхідно розглянути класифікацію зобов'язань, оскільки існують дискусійні питання щодо того, які саме пасиви слід відносити до складу зобов'язань та як їх класифікувати.

Бутинець Т.А. [5] зобов'язання поділяє на: монетарні й немонетарні; поточні і майбутні; довготермінові та поточні; фактичні, оцінні й умовні. Чебанова Н.В. і Гарасим П.М. зобов'язання класифікують на довготермінові,

поточні, забезпечення, непередбачені [9,55].

Згідно з вимогами Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності визначають такі види зобов'язань: короткострокові, довгострокові, стандартні (юридичні і нараховані), резервні та умовні. Основні принципи Міжнародних стандартів покладено в основу національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Зокрема, подібні за своїм змістом види зобов'язань визначені П(С)БО 11 «Зобов'язання» (дод. А).

В першу чергу необхідно зазначити, що вимоги П(С)БО 11 «Зобов'язання» поширюються на всі підприємства, незалежно від форми власності та виду діяльності (крім бюджетних установ), і застосовуються з урахуванням особливостей оцінки та розкриття інформації щодо зобов'язань, установлених іншими П(С)БО[35].

У відповідності з П(С)БО 11 «Зобов'язання» визнання зобов'язання відбувається у разі якщо оцінка зобов'язання може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигід внаслідок її погашення[35].

На сьогодні в практиці ведення бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності використовують як національні так і міжнародні стандарти, що містять деякі відмінності при їх застосуванні стосовно заборгованості підприємства (дод.Б).

В МСБО 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи» розглядають зобов'язання як теперішню заборгованість підприємства, яка виникає в результаті минулих подій і погашення якої, за очікуванням, спричинить вибуття з підприємства ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди[27].

Ми погоджуємося з Коблянською І.О., Коблянською Г.Ю. та Гребенчук Ж.В., що у міжнародних стандартах розглядають критерії визнання забезпечень, а не заборгованості. Такими критеріями є:

- а) суб'єкт господарювання, який має існуюче зобов'язання (юридичне чи конструктивне) внаслідок минулої події;
- б) ймовірно, що вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди,

буде необхідним і для виконання зобов'язання;

в) можна достовірно оцінити суму зобов'язання [20].

Шевчук С. також зазначає, що для того щоб зобов'язання підприємства були визнані й одержали своє відображення у фінансовій звітності, необхідно: існування можливості достовірно їх оцінити; існування ймовірності їхнього погашення та зменшення, у зв'язку із цим, економічних вигод у майбутньому[56].

У той же час, якщо за раніше визнаними зобов'язаннями відбудуться зміни, в результаті яких такі зобов'язання перестануть відповідати другій умові, тобто на дату балансу будь-які зобов'язання підприємства стануть такими, що їх уже не треба буде погашати, то їхня сума включається до складу доходів звітного періоду.

Погашення зобов'язання можна здійснювати шляхом: сплати кредиторів грошових коштів; відвантаження готової продукції, товарів або надання послуг за рахунок отриманого авансу від покупця або в порядку заліку заборгованості; переведення зобов'язань у корпоративні права, які належать кредитору (елементи капіталу) тощо.

В будь-якому разі погашення зобов'язання пов'язано з вибуттям активів, а отже, зі зменшенням майбутніх економічних вигод.

З врахуванням важливості і місця зобов'язань для прийняття управлінських рішень суб'єктам господарювання необхідна аналітична інформація щодо кожного кредитора, терміну погашення заборгованості та інших параметрів обліку зобов'язань, у тому числі і поточних. Але, разом з тим підприємство повинно вести пошук оптимізації аналітичного обліку розрахункових операцій за зобов'язаннями.

Щодо поточних зобов'язань, то це зобов'язання, які будуть погашені протягом операційного циклу підприємства або повинні бути погашені протягом дванадцяти місяців, починаючи з дати балансу [35].

Трактування поняття «поточні зобов'язання» досліджуються багатьма вченими. Так, зокрема в працях Чабанова Н.В. поточні зобов'язання - це вимоги

по відношенню до підприємства інших суб'єктів господарювання на отримання грошей, товарів або надання послуг [55]. Петренко Н.І. відзначає, що основною ознакою виділення поточних (короткострокових) зобов'язань є їх термін погашення, тому при визначенні поточних зобов'язань вони трактуються, як ті що повинні бути погашені протягом операційного циклу або протягом одного року [31].

Значна частина поточних зобов'язань підприємства виникає під час нарахування витрат. Підприємство нараховує витрати і у відповідних сумах одночасно повинно визнати зобов'язання. Зобов'язання за рахунками зі сплати податків, обов'язкових платежів, заробітної плати, створення забезпечень – все це є типові приклади визнання поточних зобов'язань разом із нарахуванням витрат. У разі нарахування фінансових витрат, що належать до звітного періоду та підлягають сплаті у наступних періодах, виникає зобов'язання щодо нарахованих відсотків.

Поточні зобов'язання підприємства згідно з П(с)БО 11 «Зобов'язання» можна класифікувати за такими групами, які наведені на рис.1.1.

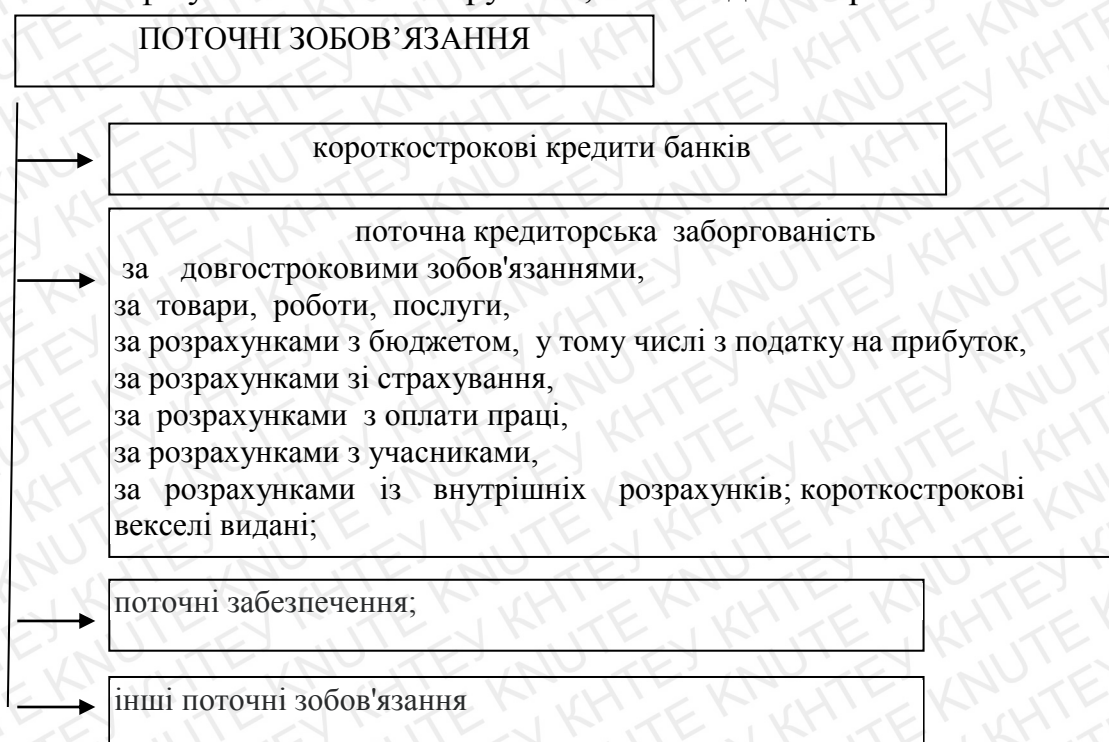

Рис.1.1 Класифікація поточних зобов'язань за П(С)БО 11 «Зобов'язання»

Джерело: [35].

В Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку доходи майбутніх періодів включено до складу поточних зобов'язань, що суперечить ст. 6 П(С)БО 11 «Зобов'язання», де вони виділені окремо. На нашу думку, структуру зобов'язань суб'єкта господарювання необхідно узгодити в нормативних документах з метою надання користувачам інформації, об'єктивних даних про них.

Характеристика кожного виду поточних зобов'язань подана в дод. В.

Для суб'єктів господарювання, які відносяться до виробничої та комерційної діяльності характерною рисою є наявність у структурі поточних зобов'язань кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги.

Кредиторська заборгованість за договорами постачання товарів, надання послуг, виконання робіт є зобов'язанням. Адже зобов'язання визнають, якщо його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигід у майбутньому внаслідок його погашення.

Класифікація поточних зобов'язань за різними класифікаційними ознаками представлена у дод. Г[18]. Така класифікація зобов'язань дасть змогу глибше зрозуміти їхню суть, а також допоможе бухгалтерам і керівникам отримувати різнобічну інформацію про заборгованість з метою ефективного ведення фінансово-господарської діяльності суб'єкта господарювання.

У П(С)БО 11 «Зобов'язання» виділено підрозділ «Визнання та оцінка зобов'язання», а інформація про види оцінки зобов'язань, в яких випадках вони застосовуються, про критерії визнання зобов'язань, відсутня. Лише в п. 12 зазначено, що поточні зобов'язання відображаються у балансі за сумою погашення, тобто недисконтованою сумою грошових коштів або їх еквівалентів, яка буде сплачена для погашення зобов'язання в процесі звичайної діяльності підприємства. Але не до всіх поточних зобов'язань можна застосувати таке твердження. Щоб розібратися з оцінкою поточних зобов'язань, необхідно розглядати і інші П(С)БО[35].

Позики, отримані підприємством, науковці [18,44,50] пропонують оцінювати одним з двох способів: 1) з обліком процентів, належних до сплати

на кінець звітнього періоду за договорами позики; 2) без обліку процентів, належних до сплати на кінець звітнього періоду за договорами позики.

Кредиторську заборгованість за товари, роботи, послуги доцільно оцінювати за поточною вартістю придбання, оскільки вона враховує чинник інфляції і динаміку цін. Сьогодні міжнародна практика не дає остаточної відповіді на питання, чи доцільно оцінювати за справедливою вартістю кредиторську заборгованість і чи має така оцінка враховувати власний кредитний ризик компаній.

Щодо зобов'язань перед бюджетом, то ми пропонуємо оцінювати цей вид заборгованості за сумою погашення. Вчасно не сплачені податки призводять до виникнення пені та застосування штрафних санкцій до підприємства – платника податку, які необхідно відображати в обліку збільшенням інших витрат операційної діяльності. Якщо ж підприємство погасило заборгованість перед бюджетом, а пеня за прострочення платежу не була нарахована, то у цьому випадку при проведенні аудиторської перевірки виявляється помилка, і підприємство повинно відкоригувати зобов'язання перед бюджетом у складі інших операційних витрат, а зобов'язання перед бюджетом повинні бути збільшені на суму пені.

Щодо розрахунків з учасниками, то можна зазначити наступне. Відповідно до НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» поточні зобов'язання за розрахунками з учасниками оцінюються за сумою заборгованості підприємства його учасникам, пов'язаною з розподілом прибутку і формуванням статутного капіталу. Розрахунки з учасниками передбачають погашення заборгованості за нарахованими дивідендами та за іншими виплатами. Виплата дивідендів проводиться шляхом видачі готівкових коштів з каси або перерахуванням на поточний рахунок учасника [50]. Позику, отриману від засновників (учасників) терміном до одного року, потрібно відображати як збільшення зобов'язань підприємства, а терміном понад рік – збільшенням додаткового капіталу, тобто коштів власників. У цьому випадку збільшується перший розділ пасиву балансу, тобто власний капітал

підприємства, що є обґрунтованим, адже це кошти засновників, і при ліквідації вони претендуватимуть на частку в майні підприємства.

У міжнародній практиці зобов'язання оцінюються за однією з чотирьох видів вартості, які представлені в дод.Л.

Отже, поточні зобов'язання у міжнародній практиці відображаються в обліку за однією з чотирьох видів вартості: історичною, поточною, вартістю реалізації та теперішньою. Деякі вчені економісти вважають, що поточна вартість робить облікові дані реалістичнішими, придатнішими для прийняття ефективних управлінських рішень. Поточну вартість за методами визначення розділяють на поточну вартість придбання, експертну оцінку, справедливу оцінку [18]. Поточна вартість придбання відрізняється від історичної вартості тим, що враховує чинник інфляції та динаміку цін.

Однак найчастіше основою оцінки, яку приймають суб'єкти господарювання для складання фінансових звітів, є історична собівартість. Вона, як правило, комбінується з іншими видами оцінки.

1.2. Концептуальні засади обліку поточних зобов'язань підприємства

Нормативно-правове забезпечення обліку – це сукупність нормативно-правових актів найвищих гілок влади у державі (законодавчої, виконавчої та представницької), Міністерства фінансів України, інших міністерств та відомств, і, власне кожного підприємства зокрема, які забезпечують повноцінне функціонування та динамічний розвиток бухгалтерського обліку та фінансової звітності в нашій державі.

Ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності малими підприємствами в Україні здійснюється на основі Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996 [39], Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку (НП(С)БО та П(С)БО), Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) [28], Методичними рекомендаціями по застосуванню реєстрів бухгалтерського

обліку малими підприємствами від 15.06.2011 р. № 720 (МР № 720), Закону України «Про державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» та інших нормативно-правових актів.

Відповідно до законодавства, підприємства малого бізнесу при веденні обліку та подачі звітності можуть застосовувати загальну або спрощену систему.

Спрощену систему оподаткування, обліку та звітності можуть самостійно обрати суб'єкти малого підприємництва, якщо вони відповідають вимогам, встановленим ПКУ та реєструються платниками єдиного податку. Всіх суб'єктів підприємницької діяльності, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності поділяють на 4 групи. До 3 групи належать «юридичні особи – суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми, у яких протягом календарного року обсяг доходу не перевищує 20 млн гривень». Обмежень щодо середньооблікової чисельності працівників для цієї групи у ПКУ не встановлено. Проте, окрім кількісних параметрів, що надають можливість застосовувати спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, ПКУ передбачено низку обмежень щодо видів діяльності, які здійснюють суб'єкти малого підприємництва, що не дозволяють їм сплачувати єдиний податок [34].

В Україні для суб'єктів малого підприємництва П(С)БО 25 передбачає складання Фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва у складі балансу (форма 1-м) і звіт про фінансові результати (форма 2-м). Дослідивши наслідки змін оподаткування платників податку, що працюють за єдиним податком, можна відмітити, що в основному податкове навантаження збільшується з кожним нововведенням змін в Податковий кодекс України. Таким чином, в умовах постійних змін, що вносяться до Податкового Кодексу України розвиток малого бізнесу відбувається хаотично. Працювати та прогнозувати результати діяльності стає дедалі складніше. Крім того, Податковий кодекс України надав достатньо інструментів для очищення спрощеної системи

оподаткування від суб'єктів підприємницької діяльності, які займаються мінімізацією оподаткування [36].

Основними нормативними документами, які регулюють поточні зобов'язання в Україні, є Господарський та Цивільний кодекси України. Методологічні засади формування в обліку інформації про зобов'язання та її розкриття у фінансовій звітності визначені НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», П(С)БО 11 «Зобов'язання», П(С)БО 13 «Фінансові інструменти», П(С)БО 26 «Виплати працівникам» [29].

Економічна сутність господарських зобов'язань наведена в Господарському кодексі України, де визначено поняття основні види господарських зобов'язань, а також підстави та умови виникнення, виконання та припинення даних зобов'язань [12].

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання та її розкриття у фінансовій звітності визначені в П(С)БО 11 «Зобов'язання» [35]. У цьому документі розкрито визнання та частково оцінку поточних зобов'язань, наведено їх класифікацію.

Найбільшу питому вагу нормативно-правової бази з поточних зобов'язань містить поточна заборгованість за розрахунками з бюджетом, позабюджетними платежами та страхуванням. На кожний вид податку, збору чи обов'язкового платежу, що відносяться до поточних зобов'язань підприємства є діючий Податковий Кодекс України.

Необхідно зазначити, що поточна заборгованість за розрахунками з бюджетом, позабюджетними платежами та страхуванням є найбільш повністю висвітлена в діючій законодавчій базі України.

Щодо законодавчого регулювання короткострокових кредитів банків, то тут існує Закон України «Про банки і банківську діяльність», в якому висвітлено поняття кредиту і регулювання відносин банку з клієнтами (кредиторами).

Особливості виникнення і виконання вексельних поточних зобов'язань у господарській діяльності підприємства наведені в Законі України «Про обіг

векселів в Україні» [43].

Важливе значення в структурі поточних зобов'язань є заборгованість за розрахунками з оплати праці. Дане питання регулюється Кодексом законів про працю, Законами України «Про оплату праці» і «Про відпустки», які визначають основні економіко-правові засади оплати праці працівників.

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про виплати за роботи виконані працівниками наведені в П(С)БО 26 «Виплати працівникам» [37].

Детальний огляд нормативно-правової бази обліку поточних зобов'язань наведено в Додатку Е.

Проведений аналіз нормативно-правової бази обліку поточних зобов'язань показав, що існує велика кількість регуляторних актів щодо поточної заборгованості за розрахунками з бюджетом. Це значно обтяжує діяльність підприємства, адже за невиконання зобов'язання будуть нараховуватись штрафні санкції і пеня.

Не існує чіткої законодавчої бази щодо короткострокового банківського кредитування.

Облік поточних зобов'язань детально описано в навчальних посібниках і підручниках таких відомих українських науковців, як Бутинець Ф.Ф., Ткаченко Н.М., Грабова Н.М., Голов С.Ф., Чебанова Н.В. [5, 10, 53, 55].

Огляд спеціальної літератури з питань обліку поточних зобов'язань наведений в Додатку Ж.

Сутність поточних зобов'язань та їх класифікація розглядається в працях Волинець О.О., Орлова І.В., Кесарчук Г.С., Кардінал Т.Л. та інших [8, 18, 30].

Орлов І.В. запропонував узагальнене визначення поняття зобов'язання, яке найповніше відображає його сутність. Зобов'язання - це обов'язки підприємства з виплати боргу, передачі активу, надання послуг, виконання робіт, що має суб'єктивний склад, динамічність, наказовий зміст, цілеспрямованість, конкретність, санкціонованість, які виникають у результаті минулих операцій, виконання яких приведе до зменшення активів і збільшення

капіталу [30].

Питанням оцінки зобов'язань присвячені праці Шевчука С., Тесленко Т. та Сафарової А.Т. Так Сафарова А.Т. у статті «Проблеми оцінки поточних зобов'язань у бухгалтерському обліку» розкриває види оцінки поточних зобов'язань, умови та рекомендації щодо оцінки поточних зобов'язань в бухгалтерському обліку на Україні [50].

У статті Шевчука С. «Визнання та оцінка зобов'язань у бухгалтерському обліку і фінансовій звітності» детально висвітлюються основні умови визнання та види оцінки зобов'язань згідно національного та зарубіжного досвіду [56].

В роботі Тесленко Т. теоретично обґрунтовано застосування оцінки прострочених поточних зобов'язань за справедливою вартістю та сформовано методика відображення в бухгалтерському обліку прострочених поточних зобов'язань способом нарощування або зменшення їх розміру до реальної суми погашення з метою забезпечення достовірної інформації про поточні зобов'язання в умовах антикризового управління підприємством [52].

В статті Самарченко О. досліджено загальні правила списання, а також особливості списання заборгованості з отриманих авансів, за повторною фінансовою допомогою, за заробітною платою, перед працівниками за іншими операціями, перед бюджетом [48]. Самарченко О., розглядає списання безнадійної кредиторської заборгованості, так як даний процес є важливим для підприємства, з точки зору отримання доходу [48].

ТОВ «ЕЛВІС» за своїми показниками та результатами діяльності відноситься до суб'єктів малого підприємництва. Суб'єкти малого підприємництва мають суттєве значення в ринковій економіці кожної країни, в тому числі і України. Без них ринкова економіка неспроможна функціонувати та розвиватися, адже вони створюють необхідну атмосферу конкуренції, здатні швидко реагувати на будь-які зміни споживчого попиту, створюють додаткові робочі місця, є основним джерелом формування середнього класу.

Група компаній ЕЛВІС (Електронні відеоінформаційні системи) організована у 1999 році задля реалізації досвіду, знань, ідей колективу

компанії в сфері інформаційних технологій, систем безпеки на ринку України.

Місія компанії: впровадження передових інформаційних технологій в сфері систем безпеки і зв'язку в Україні.

Головне завдання ТОВ «ЕЛВІС» при роботі із замовниками над проектами різних систем - надання рішень, які дозволяють організувати максимально ефективно керування технологічним процесом, виробництвом, організацією в цілому, завдяки інтеграції продуктів і зменшення витрат. Якість послуг забезпечується на етапах від розробки технічного завдання проекту, підбору обладнання, його встановлення та монтажу, до подальшого гарантійного та післягарантійного обслуговування систем.

Основним видом діяльності ТОВ є: 43.21 електромонтажні роботи. Проте ТОВ має і інші види діяльності, такі як : ремонт комп'ютерів і периферійного устаткування, ремонт обладнання зв'язку, оптова торгівля іншими машинами й устаткуванням, неспеціалізована оптова торгівля, дослідження й експериментальні розробки у сфері інших природничих і технічних наук.

Основними напрямками діяльності підприємства є:

установлення і технічне обслуговування цифрових систем відеоконтролю і контролю доступу, інтегрованих систем безпеки;

монтаж і технічне обслуговування відомчих систем зв'язку на базі цифрових АТС;

поставка обладнання для цифрових систем відеоконтролю, контролю доступу, зв'язку;

системна інтеграція.

Продукція ТОВ: автоматизовані телефонні станції (АТС). Послуги які надає ТОВ: монтаж і гарантійне обслуговування цифрових систем відеоспостереження і контролю доступу, інтегрованих систем безпеки; постачання, монтаж і гарантійне обслуговування офісних і відомчих АТС.

Системи безпеки та зв'язку:

ІР відео-спостереження, HD відео-спостереження, обладнання і ПЗ для ССТV, контроль доступу, охоронна сигналізація, пожежна сигналізація, міні

АТС, телефонія, блоки живлення і акумулятори, домофони, кабель, монтажні матеріали.

У 2018 році на підприємстві було 5 працівників. Організаційна структура ТОВ «ЕЛВІС» наведено в додатку 3.

Облікова політика, як складова частина фінансової звітності повинна розроблятися кожним підприємством, що зареєстроване у встановленому законодавством порядку [5]. Підприємство самостійно визначає свою облікову політику і вибирає форму ведення бухгалтерського обліку з дотриманням принципів, встановлених законодавством.

Облікова політика підприємства – це не просто сукупність способів ведення обліку, обраних відповідно до умов господарювання, але й вибір методики обліку, яка надає можливість використовувати різні варіанти відображення фактів господарського життя в обліку (залежно від поставлених цілей). Іншими словами, облікову політику в широкому розумінні можна визначити як управління обліком, а у вузькому – як сукупність способів ведення обліку (вибір підприємством конкретних методик ведення обліку) [5].

Облікова політика підприємства висвітлюється в Наказі про облікову політику. Наказ про облікову політику містить перелік всіх пунктів прийнятої на звітний рік облікової політики. Відповідно до принципу послідовності ТОВ «ЕЛВІС» постійно з року в рік застосовує обрану облікову політику зі змістом якої можна ознайомитись в наведеному дод. И. Основні складові та положення облікової політики ТОВ «ЕЛВІС» представлені в дод. К.

Господарські операції відображаються у бухгалтерському обліку методом їх суцільного і безперервного документування. Бухгалтерський облік у ТОВ «ЕЛВІС» ведеться з використанням програми 1С:Бухгалтерія, версія 8.3. Документація ТОВ «ЕЛВІС» зберігається у спеціально обладнаному приміщенні – архіві. Відповідальність за належне її зберігання несе головний бухгалтер.

Бухгалтерський облік зобов'язань на ТОВ «ЕЛВІС» здійснюється відповідно до діючих нормативно-правових актів.

Аналіз фінансово-економічних показників діяльності підприємства здійснено за даними фінансової звітності підприємства (Дод. Л, М, Н, П, Р) і представлено в пояснювальній записці (Додаток С.)

Висновки за розділом 1

На підставі проведеного дослідження теоретико-методичних основ обліку поточних зобов'язань підприємства можна зробити наступні висновки:

1. Різні автори по – різному трактують визначення зобов'язань, але при цьому не змінюється її суть. Підсумовуючи різні підходи до економічної сутності «зобов'язання», необхідно зазначити, що зобов'язання це заборгованість підприємства, що виникає внаслідок минулих подій і погашення якої, як очікується, призведе до зменшення ресурсів підприємства, що втілюють економічні вигоди.

2. Детальна класифікація зобов'язань дає можливість глибше зрозуміти їхню сутність, а також допомагає внутрішнім та зовнішнім користувачам отримувати різнобічну інформацію про зобов'язання з метою їх оптимізації. Одночасно слід розширювати критерії класифікації поточних зобов'язань, що дозволить краще визначити та дослідити самі поняття.

3. Аналіз джерел нормативно-правового спрямування дозволяє зауважити, що законодавча база для здійснення обліку зобов'язань представлена в Україні достатньо значною кількістю законів, постанов, положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, проте, існує ряд невідповідностей, що потребують уточнення.

4. Огляд економічної літератури і періодичних видань з питань обліку поточних зобов'язань дозволяє відмітити велику кількість публікацій, в яких розглядаються питання реформування бухгалтерського обліку в цілому і, зокрема, з питань удосконалення методології фінансового обліку поточних зобов'язань підприємства.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ТОВ «ЕЛВІС»

2.1. Фінансовий облік поточних зобов'язань підприємства

Поточні зобов'язання займають важливе місце серед пасивів підприємства і є одним з основних джерел формування майна.

За досліджуваний період з 2014 по 2018 рік сума поточних зобов'язань постійно змінювалась. На кінець 2018 року поточних зобов'язань у підприємства було на суму 12,9 тис. грн. Найбільше значення поточні зобов'язання мали в 2016 році і становили 102,3 тис. грн.

Організація бухгалтерського обліку зобов'язань повинна забезпечити:

- документування розрахунків;
- своєчасне та повне відображення даних первинного обліку в реєстрах;
- правдиве відображення інформації у звітності та примітках до неї.

Облік та узагальнення інформації щодо поточних зобов'язань, які будуть погашені у звичайному ході операційного циклу підприємства або повинні бути погашені протягом дванадцяти місяців з дати балансу, ведеться на рахунках шостого класу плану рахунків. На рахунках цього класу ведеться облік короткострокових позик, довгострокових зобов'язань, що стали поточною заборгованістю із строком погашення на дату балансу не більше дванадцяти місяців, короткострокових векселів виданих, розрахунків з постачальниками та підрядниками, розрахунків з податків і платежів, розрахунків за страхуванням, розрахунків з оплати праці, розрахунків з учасниками, а також інших розрахунків та операцій, доходів майбутніх періодів [32]. (дод.Т.)

Бухгалтерський облік поточних зобов'язань на ТОВ «ЕЛВІС» здійснюється відповідно до діючих нормативно-правових актів.

Аналітичний облік здійснюють за кожним кредитором у розрізі видів валют і термінами погашення зобов'язання.

В сучасних умовах здійснення підприємницької діяльності суб'єкти

господарювання потребують позикових коштів у формі довгострокових та короткострокових кредитів банків та інших позикових коштів. Основним видом кредитування – є банківський кредит.

За кредитним договором банк або інша фінансова установа (кредитодавець) зобов'язується надати грошові кошти (кредит) позичальникові у розмірі та на умовах, установлених договором, а позичальник зобов'язується повернути кредит і сплатити проценти. Також необхідно відмітити, що одним зі способів кредитування є овердрафт. Овердрафт — це форма короткострокового кредиту в межах встановленого банком ліміту, який дозволяє здійснювати розрахунки, коли у клієнта на поточному рахунку недостатньо коштів. Суть його в тому, що для проведення операції банк списує кошти з рахунка клієнта у повному обсязі. При цьому фінансова установа автоматично надає клієнтові кредит на суму, що перевищує залишок коштів. Овердрафт відрізняється від звичайного кредиту тим, що для погашення заборгованості спрямовуються всі кошти, які надходять на рахунок клієнта.

Відображати кредит в обліку слід на дату його отримання.

Короткострокові кредити є поточним зобов'язанням підприємства, його відображають в обліку в сумі погашення. Кореспонденція рахунків з отримання і погашення короткострокових кредитів відображені в Додатку У.

Можлива ситуація, коли кредитні грошові кошти на поточний рахунок підприємства не надходять, а банк самостійно здійснює передбачений кредитним договором платіж. У такому разі роблять запис: Дт 371, 631, 685 — Кт 601.

Для обліку відстрочених короткострокових кредитів у національній валюті застосовують субрахунок 603. Тут відображають суму короткострокового кредиту, за якою отримано відстрочення, але строк погашення при цьому все одно перебуває в межах операційного циклу або 12 календарних місяців (тобто відстрочена сума кредиту відповідає ознакам поточної заборгованості). На таку суму на дату отримання відстрочення в обліку роблять запис: Дт 601 — Кт 603.

У разі коли має місце прострочення заборгованості за короткостроковим кредитом, її відображають на субрахунку 605 (Дт 601, 603 — Кт 605).

Для узагальнення інформації про стан розрахунків за поточними зобов'язаннями, переведеними зі складу довготермінових, при настанні терміну погашення протягом дванадцяти місяців з дати балансу призначено рахунок 61 «Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями». Господарські операції за рахунком 61 «Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями» наведені в дод. У.

За кредитом рахунка 61 «Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями» відображають ту частину довготермінових зобов'язань, що підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців з дати балансу, за дебетом — погашення поточної заборгованості, її списання тощо.

Під час ведення господарської діяльності у підприємств часто виникають моменти, коли гостро відчувається нестача коштів, а постачальники та підрядники вимагають гарантію щодо одержання розрахунків. Використання вексельної форми розрахунків у такому випадку є одним із реально можливих виходів.

Вексель — це цінний папір, що засвідчує безумовне грошове зобов'язання векселедавця або його наказ третій особі сплатити після настання строку платежу певну суму власнику векселя (векселедержателю).

Загальні правила застосування векселів зафіксовано в Уніфікованому законі, де наведено обов'язкові реквізити переказного векселя: назва «переказний вексель»; безумовний наказ сплатити зазначену суму грошей; найменування особи, яка зобов'язана сплачувати (трасат); визначення строку платежу; визначення місця, в якому має бути зроблено платіж; найменування особи, яка або за наказом якої має бути зроблено платіж; визначення дати і місця заповнення векселя; підпис особи, яка видала вексель (трасант). Якщо строк платежу не зазначено, вважається, що переказний вексель підлягає оплаті за пред'явленням. В цьому ж Законі наведено обов'язкові реквізити простого векселя: назва «простий вексель»; безумовний наказ сплатити зазначену суму

грошей; визначення строку платежу; визначення місця, в якому має бути зроблено платіж; найменування особи, яка або за наказом якої має бути зроблено платіж; визначення дати і місця заповнення простого векселя; підпис особи, яка видала документ (векселедавець). Якщо строк платежу не зазначено, то за умовчанням вважається, що простий вексель підлягає оплаті за пред'явленням.

Якщо придбання векселя не пов'язано із заборгованістю за будь-якою товарною операцією, то така операція розглядається як придбання цінного паперу.

Облік виданих короткотермінових векселів здійснюють на рахунку 62 «Короткострокові векселі видані», на рахунку обліковують розрахунки за заборгованістю постачальникам, підрядникам та іншим кредиторам за одержані сировину, матеріали, товари, послуги, роботи та за іншими операціями, на котру підприємство видало векселі на термін не більш ніж дванадцять місяців.

Господарські операції за рахунком 62 «Короткострокові векселі видані» наведені в дод. У.

Взаємовідносини з постачальниками і підрядниками підприємство здійснює на підставі укладених між ними договорів постачання чи підряду. Крім цього, обов'язковою умовою є виписування доручень типової форми при одержанні товарно-матеріальних цінностей від постачальників або видачі продукції представникам підприємства-постачальника, якщо оплату за них здійснюють шляхом бартерного обміну.

Якщо постачальник вимагає попередню оплату за товарно-матеріальні цінності, що він має продати підприємству, він виписує рахунок-фактуру, згідно з чим йому будуть перераховані кошти через банк. Товарно-транспортну накладну в цьому випадку також виписують на основі доручення господарського товариства. Крім цього, постачальники виписують податкові накладні за першою подією, що відбулася: надходженням коштів як попередньої оплати чи попереднім відвантаженням товарно-матеріальних цінностей. Виконані підрядниками роботи і послуги оформляють актами

встановленої форми.

Для оплати за отримані товарно-матеріальні цінності від постачальників безготівковим способом застосовують різні документи. Найпоширенішою формою є платіжні доручення, за котрими здійснюють як попередню, так і наступну оплату матеріалів, робіт і послуг [33].

Для обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками за одержані товарно-матеріальні цінності, виконані роботи і надані послуги призначений рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»..

На кінець 2018 року поточних зобов'язань у підприємства було на суму 12,9 тис. грн.

Отримання товарно-матеріальних цінностей в основному здійснюється ТОВ «ЕЛВІС» на умовах наступної оплати. Кореспонденція рахунків з обліку розрахунків наведена в Додатку У.

Для узагальнення інформації про розрахунки підприємства за всіма видами платежів до бюджету, включаючи податки з працівників підприємства, та за фінансовими санкціями, що справляються в дохід бюджету призначено рахунок 64 «Розрахунки за податками й платежами».

На субрахунку 641 «Розрахунки за податками» ведеться облік податків, які нараховуються та сплачуються відповідно до чинного законодавства України (податок на прибуток, податок на додану вартість, інші податки).

На субрахунку 642 «Розрахунки за обов'язковими платежами» ведеться облік розрахунків за зборами (обов'язковими платежами), які справляються відповідно до чинного законодавства України та облік яких не ведеться на рахунку 65 «Розрахунки за страхуванням».

На субрахунку 643 «Податкові зобов'язання» ведеться облік суми податку на додану вартість, визначену, виходячи із суми одержаних авансів (попередньої оплати) за готову продукцію, товари, інші матеріальні цінності та нематеріальні активи, роботи, послуги, що підлягають відвантаженню (виконанню).

На субрахунку 644 «Податковий кредит» ведеться облік суми податку на

додану вартість, на яку підприємство набуло право зменшити податкове зобов'язання [32].

На кінець 2018 року зобов'язань за розрахунками з бюджетом у підприємства не було.

Кореспонденція рахунків з обліку розрахунків з бюджетом наведено у дод. У.

На підприємстві здійснюють також розрахунки за страхуванням (дод. У.).

Для обліку таких операцій призначений рахунок 65 «Розрахунки за страхуванням». На кінець 2018 року поточних зобов'язань за розрахунками зі страхування у підприємства не було.

Для узагальнення інформації про розрахунки з персоналом, який відноситься як до облікового, так і до необлікового складу підприємства, з оплати праці (за всіма видами заробітної плати, премій, допомог тощо), а також розрахунки за не одержану персоналом у встановлений термін суму з оплати праці (розрахунки з депонентами) використовується рахунок 66 «Розрахунки за виплатами працівникам» [32].

По кредиту субрахунку 661 «Розрахунки за заробітною платою» відображаються нарахована заробітна плата всьому персоналу підприємства: працівникам основного і допоміжних виробництв; працівникам за обслуговування та ремонт обладнання цехів основного виробництва; службовцям та обслуговуючому персоналу; спеціалістам; суми нарахованої допомоги з тимчасової непрацездатності; суми нарахованих премій та ін.

Кредитове сальдо по рахунку означає заборгованість підприємства перед персоналом по нарахованих: основній і додатковій заробітній платі, преміях, допомогі з тимчасової втрати працездатності, матеріальної допомогі, але не виданих ще працівникам.

По дебету субрахунку 661 «Розрахунки за заробітною платою» відображається виплачена заробітна плата, премії, депонована заробітна плата, а також суми утримання податків, платежів за виконавчими документами, вартість одержаних матеріалів, продукції та товарів в рахунок заробітної плати

та інші утримання із сум оплати праці персоналу[32].

На кінець 2018 року поточних зобов'язань за розрахунками з оплати праці у підприємства не було.

За загальним правилом заробітну плату слід виплачувати в грошових знаках, що мають законний обіг на території України.

Як виняток із цього правила колективним договором, укладеним на підприємстві, може бути передбачена часткова виплата заробітної плати натурою (за цінами не вище за собівартість). Проте розмір «натуральної» виплати не повинен перевищувати 30 % нарахованої за місяць суми заробітної плати.

А виплата заробітної плати у формі боргових зобов'язань і розписок або в будь-якій іншій формі суворо **заборонена**.

Депоновану заробітну плату підприємство зберігає на своєму рахунку в банку протягом трьох років, після чого вона підприємствами всіх форм власності підлягає перерахуванню до бюджету не пізніше 10 числа наступного місяця. За несвоєчасне перерахування до бюджету зазначених депонентських сум стягується пеня у розмірі 0,3% від суми заборгованості за кожен день прострочення.

Розмір заробітної плати залежить від складності та умов виконання роботи, професійно-ділових якостей працівника, результатів його праці та господарської діяльності підприємства.

За загальним правилом виплата зарплати повинна проводитися через касу підприємства. Водночас на підставі особистої письмової згоди працівника виплата йому заробітної плати з обов'язковою оплатою таких послуг за рахунок роботодавця може проводитися: через установи банків; поштовими переказами на зазначений ним рахунок (адресу).

В Додатку Ф наведена кореспонденція рахунків з нарахування витрат з оплати праці, утримання податків і зборів із заробітної плати працівників і їх сплата, нарахування зборів на ФОП та їх сплата, а також виплата заробітної плати працівникам.

Поточні зобов'язання за одержаними авансами обліковуються на рахунку 681 «Розрахунки за авансами одержаними», де відображається сума авансів, одержаних від інших осіб у рахунок наступних поставок продукції, виконання робіт (послуг).

Зобов'язання, обумовлені авансовою оплатою покупцем товарів чи послуг, виникає внаслідок угоди, за якою продавець зобов'язується надати товари чи послуги за визначеними цінами, асортиментом, кількістю та якістю. Умовами договору може передбачатися, що продавець, отримавши певну суму, зобов'язується поставити товари за цінами, що склалися на момент погашення заборгованості. Отже, з плином часу оцінка товарів і послуг може змінитися, але незмінним лишиться обумовлена кількість та якість товару.

Як вже відмічалось згідно П(С)БО 11 до поточних зобов'язань віднесено забезпечення. Забезпечення — зобов'язання з невизначеними сумою або часом погашення на дату балансу, що створюють для покриття майбутніх операційних витрат [35].

Для обліку формування і використання забезпечень призначений рахунок 47 «Забезпечення майбутніх витрат і платежів». За кредитом цього рахунку відображають нарахування забезпечень, а за дебетом — їх використання.

Суми створених забезпечень, зазвичай, визнають витратами (Дт 23, 91, 92, 93, 94 — Кт 47).

Забезпечення дозволяють рівномірно розподіляти майбутні витрати між звітними періодами, а отже, формувати протягом року об'єктивніші фінансові результати. Залишок забезпечення переглядають на кожну дату балансу й у разі потреби коригують (збільшують або зменшують). А якщо на дату балансу виявиться, що імовірність вибуття активів для погашення майбутніх зобов'язань уже відсутня, суму такого забезпечення сторнують. Після завершення рекультивационних робіт залишок (нестачу) забезпечення визнають іншим операційним доходом (іншими операційними витратами): Дт 478 — Кт 719 (Дт 949 — Кт 478). Кожну таку дію (збільшення/зменшення/сторнування) оформляють бухгалтерською довідкою.

Суб'єкти малого підприємництва – платники єдиного податку групи 3 резерв можуть не створювати.

Про доходи майбутніх періодів йдеться тільки в Інструкції № 291[17]. До них належать: доходи у вигляді отриманих авансових платежів за здані в оренду основні засоби та інші необоротні активи (авансові орендні платежі); передплата на газети, журнали, періодичні та довідкові видання; виручка від продажу квитків транспортних і театральних-видовищних підприємств; абонентна плата за користування засобами зв'язку тощо.

Фактично всі ці доходи належать до авансових платежів, що дійсно не включаються до складу доходів звітного періоду. Водночас на практиці зазвичай у таких випадках роблять просто кореспонденцію Дт 30, 31 — Кт 681 і не показують доходи взагалі.

Доходи майбутніх періодів, що підлягають окремому відображенню в бухгалтерському обліку, зазвичай виникають якраз не в «передоплатних» випадках. Фахівці у сфері міжнародного обліку наводять такі ситуації «майбутнього» доходу.

Ситуація 1. Товарне фінансування (*product-financing arrangements*). В Україні це договори товарного кредиту. Це відбувається тому, що у випадку з переходом права власності на товар після остаточного розрахунку («податкова» торгівля на виплату), дохід від продажу товару (кредит субрахунку 702 «Дохід від реалізації товарів») слід визнавати саме на цю дату (момент остаточної оплати). У момент же відвантаження товару використовують рахунок 69.

Але, таке тлумачення не єдине. Можна знайти аргументи й на користь того, що дохід потрібно відображати одразу при передачі товарів. Саме на такому тлумаченні й наполягатимуть податківці.

Ситуація 2. Відсутність гарантії отримання коштів за проданий товар. Якщо згідно з умовами договору продажу товару отримання коштів за товар залежить від того, чи буде він проданий (перепроданий) покупцем третім особам, до закінчення можливого строку повернення товару дохід зазвичай не визнають.

У цьому випадку не виконується один з головних критеріїв визнання доходу (див. вище): немає впевненості, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигод підприємства.

В цілому можна зробити висновок, що «майбутні» доходи слід показувати в тому випадку, якщо на дату реалізації товару не дотримуються якісь критерії визнання доходів.

При складанні фінансової звітності всі позиції зобов'язань мають бути переглянуті з погляду виконання умов їх визнання, класифікації та оцінки.

2.2. Оподаткування операцій з поточними зобов'язаннями

Особливості податкового обліку розрахунків зумовлені рядом обставин. Насамперед зазначимо необхідність розмежування розрахунків за кожним податком в аналітичному обліку, оскільки змішування нарахованих і сплачених сум до бюджету чи соціальних фондів недопустиме. Наприклад, переплата за прибутковим податком із доходів громадян не означає, що вона буде зарахована як погашення заборгованості за податком на дивіденди. Тому для кожного виду податків, зборів і платежів необхідно відкривати окремі аналітичні рахунки.

Розглянемо облік кредитів банків. Фінансовий кредит згідно ПКУ — це кошти, що надаються банком-резидентом або нерезидентом, який кваліфікується як банківська установа згідно із законодавством країни перебування нерезидента, або резидентами і нерезидентами, що мають згідно з відповідним законодавством статус небанківських фінансових установ, а також іноземною державою або її офіційними агентствами, міжнародними фінансовими організаціями та іншими кредиторами-нерезидентами юридичній або фізичній особі на визначений строк для цільового використання та під процент [34].

Оскільки овердрафт — це фактично короткостроковий кредит, порядок оподаткування його отримання і повернення такий же, як класичного

фінансового кредиту.

Податок на прибуток. На сьогоднішній день при визначенні об'єкта обкладення податком на прибуток стоїть бухгалтерський фінансовий результат до оподаткування. При цьому підприємства коригують такий фінрезультат на різниці, встановлені *ПКУ* [34]. Проте, жодних коригувань для кредитних операцій *ПКУ* не передбачає, так само як і для операцій зі списання кредиторської заборгованості [34]. Проте, кредитний договір передбачає плату за користування кредитом, тобто нарахування процентів. Якщо підприємство бере кредит у банку-резиденті — проблем немає. Жодні різниці в цьому випадку не виникають.

ПДВ. Ані отримання, ані повернення кредиту не призведуть до якихось ПДВ-наслідків. Адже такі операції відповідно до *ПКУ* не є об'єктом обкладення цим податком. Те ж саме стосується списання кредиторської заборгованості. Проценти, які нараховуються за користування кредитними коштами за кредитними договорами, також не обкладаються ПДВ.

Єдиний податок. Суми отриманих єдиноподатником кредитів до складу його «єдиноподатних» доходів не потрапляють.

Інша річ, якщо кредиторська заборгованість за отриманими кредитами списується внаслідок закінчення строку позовної давності. Так, до складу доходів підприємства – єдиноподатника включають суму кредиторської заборгованості, за якою минув строк позовної давності. Але такий дохід виникає виключно в єдиноподатників, що є платниками ПДВ (на ставці 3 %).

Датою отримання доходу в цьому випадку є дата списання кредиторської заборгованості, за якою минув строк позовної давності.

Розглянемо операції з виданими вексями. У разі якщо платник ПДВ здійснює оподатковувані поставки товарів (послуг) під забезпечення боргових зобов'язань покупця, наданих у вигляді простого або переказного векся, випущеного покупцем, або третьою особою, базою оподаткування є договірна вартість, встановлена в загальному порядку, тобто згідно Податкового кодексу без обліку дисконтів або інших знижок від номіналу векся, а за процентними

векселями — договірною вартістю, збільшена на суму процентів, нарахованих або які мають бути нараховані на суму номіналу векселя. Сам по собі номінал векселя не є об'єктом оподаткування — відповідно до Податкового кодексу на номінал векселя, у тому числі без обліку дисконтів або з урахуванням процентів, податкові зобов'язання не нараховуються.

Податок на прибуток. Починаючи з 01.01.2015 р. об'єктом оподаткування є прибуток, який визначається коригуванням фінансового результату, розрахованого у фінансовій звітності відповідно до ПБО або МСФЗ, на податкові різниці.

Проте, не підлягають коригуванню операції платників податку з розміщення, погашення, випуску і подальшого продажу, конвертації цінних паперів власного випуску, а також векседавців, заставників та інших осіб, які видали неемісійний цінний папір, під час видачі та погашення таких цінних паперів. Не підлягають також коригуванню операції з врахування векселів, інші операції з цінними паперами, які відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку визнаються кредитними.

Оподаткування операцій за розрахунками з постачальниками.

Облік розрахунків за податком на додану вартість у системі рахунків передбачає розмежування податкових зобов'язань і податкового кредиту. При цьому таке розмежування проводиться не тільки з поділом на податкові зобов'язання і податковий кредит, а й за термінами їх виникнення. Це дає змогу скласти декларації про податок на додану вартість без додаткового групування даних у позасистемному порядку, оскільки вони формуються в системі кореспонденції рахунків. Це стало можливим завдяки введенню окремих субрахунків до рахунка 64 «Розрахунки за податками й платежами» для відображення ПДВ, який слід включити в декларацію у звітному періоді – 641 «Розрахунки за податками», та його суми, щодо згаданої декларації не включається – 643 «Податкові зобов'язання» та 644 «Податковий кредит». На останніх двох субрахунках податок на додану вартість відображають відповідно у випадках надходження від покупців попередньої оплати (авансу)

за продукцію, товари, послуги або якщо таку оплату авансом здійснено постачальникам (підрядникам) під майбутні поставки товарно-матеріальних цінностей, виконання робіт, послуг. Це зумовлено тим, що при попередній оплаті активи ще не реалізовані. Таким чином, на рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності» [32] податкові зобов'язання віднести не можна. У той же час податкові зобов'язання виникають завжди за першою подією. Якщо першою подією було б відвантаження товарів, продукції (виконання робіт, послуг), податкове зобов'язання можна відразу записати за дебетом субрахунків 701, 702, 703 та кредитом субрахунку 641, до якого треба відкрити аналітичний рахунок 6411 «Розрахунки з податку на додану вартість». У випадку попередньої оплати за товари, продукцію, роботи чи послуги доводиться відображати податкове зобов'язання за дебетом спеціально введеного субрахунку 643 «Податкові зобов'язання» у кореспонденції з аналітичним рахунком 6411 «Розрахунки за податком на додану вартість», а у випадку наступної реалізації товарів, продукції (робіт, послуг) перенести цю суму на дебет субрахунків 701, 702 чи 703 і списати за кредитом субрахунку 643 «Податкові зобов'язання». Цей субрахунок є транзитним. Після проведення розрахунків з покупцями та замовниками субрахунок 643 «Податкові зобов'язання» закривається і сальдо не має. Аналітичний рахунок 6411 «Розрахунки з податку на додану вартість» завжди має сальдо (дебетове – сума належного до відшкодування податкового кредиту, кредитове – сума податкових зобов'язань, що потрібно внести до бюджету). Його можуть закрити у випадку повних взаєморозрахунків із бюджетом. Відповідно при попередній оплаті постачальникам за активи, що надійдуть на підприємство пізніше, доводиться використовувати субрахунок 644 «Податковий кредит», оскільки традиційна кореспонденція щодо відображення ПДВ за дебетом аналітичного рахунку 6411 «Розрахунки з податку на додану вартість» і кредитом рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками» тут неможлива. Її складають лише тоді, коли першою подією є надходження товарів, продукції, робіт, послуг від постачальників чи підрядників. При

попередній оплаті постачальникам, одночасно з відображенням власне податкового кредиту в кореспонденції дебет 6411 та кредит 311, слід скласти проводку дебет 63, кредит 644. При наступному отриманні від постачальників оплачених раніше активів субрахунок 644 «Податковий кредит» закривають у кореспонденції з кредитом рахунка 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками». Таким чином, субрахунок 644 «Податковий кредит» також є транзитним.

Оподаткування оплати праці. Законом №2629-VIII «Про Державний бюджет України на 2019 рік» встановлено мінімальну заробітну плату: у місячному розмірі з 1 січня – 4173 гривні; у погодинному розмірі з 1 січня – 25,13 гривень, прожитковий мінімум для працездатних осіб: з 1 січня 2019 року – 1921 гривня, з 1 липня - 2007 гривень, з 1 грудня – 2102 гривні.

Податкове навантаження на фонд заробітної плати в 2019 р. складає: 18% - податок на доходи фізичних осіб; 1,5 % - військовий збір; 22% - єдиний соціальний внесок.

Нагадаємо, що податок на доходи (ПДФО) і військовий збір в 2019 році належать до утримань, тобто сплачуються за рахунок коштів працівника.

При розрахунку податку на доходи (ПДФО) може застосовуватися податкова соціальна пільга (ПСП). Це встановлена законодавством сума, на яку зменшується нарахована заробітна плата (база оподаткування) для розрахунку податку на доходи. У разі застосування податкової соціальної пільги формула для розрахунку ПДФО виглядає так:

Податок на доходи = (Нарахована зарплата - Податкова соціальна пільга) * 18%

До зарплати працівників може застосовуватися один із видів податкової соціальної пільги:

100% (розраховується як 50% розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб - 960,50 грн в 2019 р.);

150% (розраховується як 75% розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб - 1440,75 грн в 2019 р.);

200% (розраховується як 100% розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб - 1921,00 грн в 2019 р.);

працівникам, які утримують двоє і більше дітей у віці до 18 років 100% і 150% (960,50 грн. і 1440,75 грн. відповідно).

Головна умова для застосування податкової соціальної пільги - це розмір нарахованого за місяць доходу. Якщо він менший, ніж : прожитковий мінімум * 1,4 і округлений до найближчого десятка, пільгу застосовувати можна.

У 2019 році цей показник дорівнює: 1921,00 грн. * 1,4 = 2690,00 грн

Оскільки дохід, який дає право на отримання податкової соціальної пільги менший, ніж розмір мінімальної заробітної плати, в загальному випадку працівники фактично втратили право на застосування податкової соціальної пільги.

Кожний роботодавець зобов'язаний нараховувати і сплачувати до бюджету єдиний соціальний внесок (ЄСВ). Це консолідований страховий внесок, який включає соціальний пакет, законодавчо передбачений державою, а саме: пенсійне страхування (виплата пенсій), страхування на випадок тимчасової втрати працездатності (оплата лікарняних), страхування, пов'язане з виникненням нещасних випадків на виробництві. ЄСВ сплачується за рахунок коштів роботодавця. У загальному випадку ставка ЄСВ складає 22% .

Підприємства, установи і організації, в яких працюють особи з інвалідністю, застосовують до їх доходу ставку ЄСВ 8,41% .

Граничний розмір зарплати, до якої застосовується податкова соціальна пільга, у 2019 році дорівнює 2690 грн. Вказаний граничний розмір зарплати для застосування пільги залишається незмінним у 2019 році і діятиме до 31 грудня поточного року включно.

Працівникові ТОВ «ЕЛВІС» нараховано за повний відпрацьований місяць 4173 грн – мінімальну зарплату. Податкова соціальна пільга до такої заробітної плати не застосовується, оскільки вона більша за граничний розмір доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу (2690 грн).

1. Рахуємо ПДФО: $4173 \times 18\%$ (ставка ПДФО) = 751,14 грн.

2. Рахуємо військовий збір: $4173 \times 1,5\%$ (ставка військового збору) = 62,60 грн.

Утримання з заробітної плати = 813,74 грн (751,14 грн. + 62,60 грн)

До виплати працівникові – 3359,26 грн (4173 грн – 751,14 грн – 62,60 грн)

Єдиний внесок 22% - нараховує і сплачує роботодавець: $4173 \times 22\% = 918,06$ грн.

2.3. Узагальнення інформації про поточні зобов'язання підприємства у звітності

Ефективна дія господарського механізму країни передбачає адекватне та комплексне забезпечення учасників ринку необхідною інформацією, яка здебільшого, зосереджена та розкривається у фінансовій звітності суб'єктів господарювання, в тому числі і суб'єктів малого підприємництва. Фінансова звітність покликана задовольняти інформаційні потреби суб'єктів економічних відносин у процесі прийняття економічних рішень. Від того, наскільки реально фінансова звітність відображає фінансовий стан підприємства на певний момент часу і результати його діяльності за певний період часу залежить правильність рішень, прийнятих її користувачами. Однак сучасному практикуючому бухгалтеру складно забезпечувати усунення певних неточностей, неузгодженостей у вітчизняних нормативних та інструктивних документах із питань звітності, які ускладнюють об'єктивне сприйняття обліково-аналітичних даних.

Складання фінансової звітності є важливим етапом ведення бухгалтерського обліку від якості здійснення якого напряму залежить ефективність системи обліку на підприємстві в цілому.

В Україні фінансову звітність зобов'язані складати всі підприємства, юридичні особи незалежно від організаційно-правової форми власності. Для суб'єктів малого підприємництва передбачена скорочена за показниками фінансова звітність у складі балансу та звіту про фінансові результати.

Запровадження спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності є одним з основних напрямів державної політики у сфері розвитку малого і середнього підприємництва в Україні.

Фінансова звітність суб'єкта малого підприємництва надається: органам державної статистики; органу, до сфери управління якого належить це підприємство; власникам (засновникам); органам державної фіскальної служби (разом з декларацією з податку на прибуток); трудовому колективу (на вимогу); іншим користувачам.

Відповідно до статті 11 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [39] та наказу Міністерства фінансів України від 24.01.2011р. № 25, внесено зміни до П(С)БО 25, що передбачає можливість складання суб'єктами малого підприємництва Фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва форми №№1-м та 2-м і Спрощеного фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва форми №№1-м та 2-м.

ТОВ «ЕЛВІС» складає Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва за формами №№1-м та 2-м.

В П(С)БО 25 [36] докладно висвітлено методику заповнення звітних форм для суб'єктів малого підприємництва, і, крім того, правила заповнення рядків для Фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва.

Фінансову звітність заповнюють на основі регістрів бухгалтерського обліку, оборотів та залишків по рахунках.

ТОВ «ЕЛВІС» як суб'єкт малого підприємництва, має право на застосування спрощеного бухгалтерського обліку доходів і витрат:

- не створює забезпечення наступних витрат і платежів (на виплату наступних відпусток працівникам, виконання гарантійних зобов'язань тощо), а визнають відповідні витрати у періоді їх фактичного понесення;

- визнає витрати і доходи з урахуванням вимог Податкового кодексу України і відносять суми, які не визнаються Податковим кодексом України витратами або доходами, безпосередньо на фінансовий результат після оподаткування;

- поточну дебіторську заборгованість включає до підсумку балансу за її фактичною сумою.

Основними джерелами інформації служить Форма №1м «Баланс», де у III розділі пасиву балансу розкривається інформація про наявність того чи іншого виду зобов'язань за окремими статтями. Для заповнення цього розділу необхідно використати дані рахунків шостого класів.

Поточні зобов'язання підприємства відображаються в розділі IV «Поточні зобов'язання і забезпечення» пасиву Балансу (табл.2.1).

Таблиця 2.1

Відображення поточних зобов'язань в розділі III «Поточні зобов'язання» пасиву Балансу

№ з/п	Розділ пасиву балансу	Код рядка	Рахунки бухгалтерського обліку	2018 рік	
				На початок	На кінець
1	2	3	4	5	6
	III. Поточні зобов'язання				
1.	Короткострокові кредити банків	1600	60 «Короткострокові позики»		
	Поточна кредиторська заборгованість за:				
2.	довгостроковими зобов'язаннями	1610	61 «Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями»		
3.	товари, роботи, послуги	1615	63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»		12.9
4.	розрахунками з бюджетом	1620	64 «Розрахунки за податками і платежами» (641+642)		
5.	у тому числі з податку на прибуток	1621	64 «Розрахунки за податками і платежами» (641/прибуток)		
6.	розрахунками зі страхування	1625	65 «Розрахунки зі страхування»		
7.	розрахунками з оплати праці	1630	66 «Розрахунки з оплати праці»		
8.	Доходи майбутніх періодів	1665	69 «Доходи майбутніх періодів»		
9.	Інші поточні зобов'язання	1690	68 «Розрахунки за іншими операціями»	39.4	
10.	Усього за розділом III	1695		39.4	12.9

Джерело : Власна авторська розробка

Отже, в Балансі поточні зобов'язання відображаються за сумою погашення в розділі «Поточні зобов'язання», де зазначається фактично сплачена суб'єктом господарювання сума погашення.

Підприємства, що складають Звіт про рух грошових коштів, інформацію про розрахунки з постачальниками і підрядниками наводять у наступних рядках: Рядок 090 «Витрачання на оплату товарів (робіт, послуг)»; Рядок 3100 «Витрачання на оплату товарів (робіт, послуг)»; Рядок 3560 «Збільшення (зменшення) поточних зобов'язань».

Великі підприємства розкривають інформацію щодо поточних зобов'язань також у Примітках до фінансової звітності. До такої інформації відносяться всі важливі характеристики відносно виникнення, існування та погашення поточних зобов'язань, витрат, які можуть бути з ними пов'язані.

Суми та строки погашення зобов'язань, які були перекласифіковані (виключені зі складу поточних зобов'язань) з обґрунтуванням причин такого виключення.

Перелік і суттєві суми зобов'язань, що включені до складу статей балансу «Інші поточні зобов'язання».

Щодо кожного виду забезпечень наводиться така інформація: цільове призначення, причини невизначеності, очікуваний строк погашення; залишок забезпечення на початок і кінець звітного періоду; збільшення забезпечення протягом звітного періоду внаслідок створення забезпечення або додаткових відрахувань; сума забезпечення, що використана протягом звітного періоду; сума очікуваного відшкодування витрат іншою стороною, що врахована при оцінці забезпечення.

За кожним видом непередбачених зобов'язань наводиться така інформація: невизначеність щодо строку та суми погашення; сума очікуваного погашення зобов'язання іншою стороною.

ТОВ «ЕЛВІС» складання звітності здійснює за допомогою бухгалтерської програми «1С Підприємство 8.3.». Ця програма проста в користуванні і розрахована на велике коло підприємств різних видів діяльності.

В даній програмі реалізована стандартна методологія бухгалтерського та податкового обліку для господарських організацій відповідно до поточного законодавства України. За для цього програма включає: план рахунків, що вміщує типові настройки аналітичного, валютного і кількісного обліку практично для всіх розділів бухгалтерського обліку; набір довідників для формування первинних документів і ведення списків об'єктів аналітичного обліку; набір документів, що призначені для вводу, зберігання й печаті первинних документів й для автоматичного формування бухгалтерських операцій; набір констант, що використовуються для налаштування загальних параметрів ведення обліку в конкретній організації; набір стандартних звітів, що дозволяють отримувати дані бухгалтерського обліку в різноманітних розрізах по будь-яким рахункам, будь-яким об'єктам аналітики.

Висновки за розділом 2

Розглянувши облік поточних зобов'язань на ТОВ «ЕЛВІС» можна зробити наступні висновки:

1. Бухгалтерський облік поточних зобов'язань ведеться на рахунках шостого класу плану рахунків, які призначені для обліку даних та узагальнення інформації про зобов'язання, які будуть погашені у звичайному ході операційного циклу підприємства або повинні бути погашені протягом дванадцяти місяців з дати балансу.

2. Необхідно розмежовувати розрахунки за кожним податком в аналітичному обліку, оскільки змішування нарахованих і сплачених сум до бюджету чи соціальних фондів недопустиме.

3. ТОВ «ЕЛВІС» за даними окремих ознак відноситься до суб'єктів малого підприємництва, тому надає звітність за ПСБО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» і розкриває інформацію про зобов'язання підприємства у другому та третьому розділі балансу за формою 1 м.

РОЗДІЛ 3

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ПОТОЧНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ НА ПІДПРИЄМСТВІ «ЕЛВІС»

3.1. Напрями і заходи удосконалення обліку поточних зобов'язань на підприємстві «ЕЛВІС»

Діюча Верховна Рада України прийняла закон про ратифікацію угоди між Україною та Європейським союзом. Ця угода дозволяє підприємствам малого бізнесу стати конкурентоспроможними завдяки програмі «COSME» [3]. Програма покликана вирішити проблеми пов'язані з фінансуванням, виходом на нові ринки та вдосконаленням внутрішніх бізнес-процесів. Не слід забувати й про проблеми організації та ведення бухгалтерського обліку на таких підприємствах. Наша держава стала восьмою країною за межами ЄС, яка приєдналась до програми, після таких країн як Чорногорія, Македонія, Молдова, Туреччина, Албанія, Сербія та Вірменія [3].

Підприємства малого бізнесу є динамічним елементом, який постійно змінюється та розвивається, разом з цим, значні перетворення відбуваються й у системі бухгалтерського обліку та фінансової звітності, зокрема в обліку поточних зобов'язань.

Недосконалість обліку зобов'язань, зокрема розрахунків з постачальниками і підрядниками може стати причиною виникнення значного обсягу кредиторської заборгованості, яка, в свою чергу, приведе до погіршення фінансового стану підприємства. Причиною цього може бути як недосконалість ведення обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками, так і недбалість, шахрайство працівників підприємства. Неefективне та неправильне ведення розрахунків з контрагентами та виникнення кредиторської заборгованості призводить до порушення ліквідності суб'єкта господарювання: чим вищий рівень поточної кредиторської заборгованості, тим нижчий рівень ліквідності.

Погоджуючись з думкою Г. В. Власюк [6], ми пропонуємо для вдосконалення обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками в робочому плані рахунків підприємства використовувати позабалансові рахунки, а саме рахунок 10 «Кредиторська заборгованість» та його субрахунки :

101 «Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, з вітчизняними постачальниками, терміни сплати якої ще не настав»;

102 «Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, з іноземними постачальниками, терміни сплати якої ще не настав»;

103 «Прострочена кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, перед вітчизняними постачальниками»;

104 «Прострочена кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, перед іноземними постачальниками» [6].

За допомогою цих субрахунків полегшується робота бухгалтерів, не потрібно аналізувати кожний договір та вибирати кредиторську заборгованість на рахунок. Така заборгованість буде зберігатися на позабалансових рахунках за кожним договором окремо. Такі рахунки допоможуть стежити за кредиторською заборгованістю, контролювати терміни її сплати.

Також для покращення обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками доцільнішим буде введення субрахунків другого порядку рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» (дод. X).

Заборгованість за надані послуги підрядників слід відображати на рахунку 685 «Розрахунки з іншими кредиторами».

Розрахунки з постачальниками та підрядниками при журнальній формі обліку ведуться у журналі 3. Він не містить аналітичної інформації про стан таких розрахунків, тому основну увагу слід приділяти відомості 3.3 [14].

Таким чином, врахувавши думку вчених Я. М. Демченко та В. М. Прохорової, для підвищення управління та контролю за здійсненням обліку зобов'язань підприємства можна використовувати аналітичну таблицю обліку кредиторської заборгованості перед постачальниками і підрядниками (дод.Ц).

Є. В. Калюга та І. М. Ревизюк [46] метою удосконалення обліку

розрахунків з постачальниками і підрядниками вважають ведення Реєстру документів підприємства до сплати постачальникам, який відображає інформацію за кожним постачальником про те, за що платить підприємство та які терміни оплати (дод. Ш).

Основною перевагою цього документа є те, що він відображає залишки за кожним конкретним рахунком постачальника на кінець дня та місяця. Також цей документ дозволяє підприємству контролювати кредиторську заборгованість в розрізі кожного постачальника та уникати її прострочення та переходу в стан безнадійної.

Удосконалення бухгалтерського обліку тісно пов'язане з представленням інформації про певні об'єкти у фінансовій звітності. У сучасному економічному середовищі існують різні методи угруповання та надання бухгалтерської звітності. В залежності від країни та для кого призначена бухгалтерська інформація залежить організація й ведення обліку. Так наприклад, якщо інформація надається для інвесторів чи акціонерів, бухгалтерська звітність буде розкривати основні напрями інвестування, показувати стан активів та зобов'язань, іншими словами носити ознайомчий характер та обов'язково буде коментуватися головним бухгалтером. У свою чергу, якщо бухгалтерська звітність надається до органів державного самоврядування, то така звітність повинна розкривати всю суть діяльності підприємства, в тому числі і малих, оскільки вона подається до державної фіскальної служби держави.

При організації обліку на малих підприємствах існують певні особливості, які полягають у методичному, технічному та організаційному рівні функціонування системи бухгалтерського обліку.

На методичному рівні в обліку малих підприємств використовуються наступні елементи, які є обов'язковими: документація, інвентаризація, оцінка, калькулювання, рахунки, подвійний запис, баланс та фінансова звітність. У теперішньому періоді виникають наступні проблеми при організації та веденні обліку на малих підприємствах, а саме складність застосування деяких П(с)БО, складність формування облікової політики, складність вибору методу обліку

витрат. Вирішити ці проблеми можна у двох напрямках. З законодавчого напрямку слід спростити ведення обліку на малих підприємствах, а з напрямку перекваліфікації кадрів необхідно більш ретельно робити акцент на роз'ясненнях, щодо ведення обліку. Оскільки для того щоб займатись малим бізнесом не треба усім мати економічну освіта, а достатньо отримати поверхневі знання як вести облік та яку звітність в які строки надавати.

На технічному етапі обробки облікової інформації у середині підприємства використовують паперовий, механічний та автоматизований носії інформації. На курсах перекваліфікації треба навчати людей працювати в автоматизованому середовищі та використовувати такі програми, як «М.Е.Дос», «1С – Підприємство», «Парус-підприємство», «MASTER: Бухгалтерія», «ФІТБюджет».

Стосовно організаційного етапу не має ніяких суттєвих відмінностей від функціонування як малих так і середніх, великих підприємств.

3.2. Удосконалення обліку поточних зобов'язань за умов застосування інформаційних систем і технологій

Автоматизація обліку поточних зобов'язань забезпечить збір та обробку інформації, необхідної для оптимізації управління нею. Різноманітність форм подання такої інформації, що надходить до бухгалтерії, дає змогу вести зведений облік безпосередньо на підставі первинних документів без попереднього їхнього накопичення та узагальнення. В умовах автоматизованої обробки інформації змінюється цільове призначення бухгалтерського обліку, він стає складовою частиною системи управління підприємством. Введення в практику автоматизованих інтегрованих систем обліку і розподілених систем обробки даних дає можливість комплексно вирішувати завдання не лише з обліку, але й з контролю, аналізу та аудиту [2].

Основними принципами комп'ютерної форми ведення бухгалтерського обліку, які впливають на ефективність ведення бухгалтерського обліку

поточних зобов'язань є: накопичення і багаторазове використання облікових даних; один синтетичний рахунок - багато аналітичних рахунків; автоматичне отримання інформації про відхилення від встановлених норм; автоматичне формування всіх облікових реєстрів і форм звітності на основі даних, відображених у системі рахунків [2].

Бухгалтерський облік на ТОВ «ЕЛВІС» ведеться з використанням програми «1С: Підприємство 8.3.».

Формування автоматизованої бухгалтерської системи поточних зобов'язань здійснюється у межах загальної побудови облікового процесу, який розглядається як технологічний процес, де внаслідок перетворення первинної облікової інформації формується вихідна продукція у вигляді відповідних показників щодо зобов'язань.

Технологія обліку поточних зобов'язань складається з первинного, поточного і підсумкового обліку операцій з формування зобов'язань, використання створеного внаслідок цього капіталу у господарській діяльності підприємства та виконання (погашення) зобов'язань шляхом повернення суми основного боргу та сплати відсотків за користування залученими фінансовими ресурсами.

Автоматизація облікових процесів в «1С: Підприємство 8.3.» з поточних зобов'язань здійснюється в розрізі ведення обліку короткострокових кредитів, розрахунків з постачальниками та підрядниками і розрахунків з оплати праці.

При обліку **кредиту** виділяють три об'єкти, які відображаються на різних рахунках, визнаються й оцінюються за різними принципами:

- основна сума боргу — сума отриманого кредиту;
- витрати щодо кредиту — суми відсотків, що нараховуються за користування кредитом;
- витрати, пов'язані з отриманням кредиту, — суми комісій за відкриття позикового рахунка, витрати на підготовку пакета супровідних документів, документів з техніко-економічного обґрунтування проекту, витрати на експертні оцінки об'єктів інвестування, забезпечення кредиту, страхування

ризикую неповернення або предмета застави.

Погашається кредит одним платежем після закінчення дії кредитного договору, на основний розрахунковий рахунок підприємства. Картковий рахунок (або позиковий, або інші подібні) участі у цих розрахунках не бере. У разі якщо з банком укладається угода про пролонгацію кредиту, заборгованість переводять до кредиту рахунка 603, у конфігурації це відображають ручною операцією.

У типовій конфігурації не передбачено прив'язки субконто «Кредити» до рахунків, за якими проводяться розрахунки щодо процентних та інших витрат за кредитом. Тому інформацію доведеться збирати з двох звітів «картки субконто» щодо конкретного кредиту (див. рис. 3.2) і за договором, за яким сплачуються відсотки. Загальну інформацію про стан заборгованості отримують із оборотно-сальдової відомості.

Весь процес нарахування **зарплати** можна розбити на три основні етапи: введення даних про нарахування (утримання), розрахунок зарплати й основних утримань, розрахунок податків на фонд оплати праці.

Такий розподіл дозволяє бухгалтерові послідовно виконувати контроль і оцінювати результати роботи кожного етапу, не перенавантажуючи систему зайвими проміжними розрахунками, заощаджуючи свій час.

Для розрахунків у цьому разі нам потрібні дві групи даних, які зберігаються у довідниках: «Співробітники», «Податки та відрахування».

У довіднику «Співробітники» зберігаються індивідуальні дані про робітника, про заробітну плату кожного працівника, його статус.

У довіднику «Податки та відрахування» зберігається друга група необхідної інформації: поточні ставки податків і зборів; пороги, індекси зростання споживчих цін; додаткова інформація.

Документ «Розрахунок зарплати» є основним механізмом для розрахунку періодичних нарахувань і утримань, а також податків на зарплату працівників. Для введення будь-якого розрахунку або довільного запису щодо працівника або групи працівників використовується документ «Введення різних

розрахунків», у табличній частині якого встановлюються необхідні параметри для розрахунку, що вноситься.

Для введення до програми довільних нарахувань і утримань відразу за списком працівників призначено документ «Нарахування/утримання списком». Цим документом можна ввести різні види премій, надбавки за вислугу років, за секретність, доплати за розширення зони, заміщення і поєднання, знання мови, інтенсивність, керівництво бригадою, інші доплати й утримання.

Документи «Виконавчий лист» дозволяють реалізувати регулярні автоматичні утримання із зарплати. У документах можна вибрати відсоток і вид утримання, одержувача і спосіб перерахування. У результаті проведення документа введені до нього дані будуть зареєстровані у довіднику «Розрахунки періоду». Документ «Відрахування до фондів» призначений для розрахунку відрахувань з фонду заробітної плати. Формується і розраховується наприкінці місяця після введення всіх розрахунків щодо нарахування заробітної плати.

Виплата зарплати у програмі можлива як за відомістю, так і за окремими ордерами. Для виплати грошей через касу, оформлення перерахування заробітної плати на рахунки у банку призначено документ «Платіжна відомість». Цим самим документом можна відобразити й інші виплати через касу підприємства (виплата авансу, зарплати, депонентів).

Як правило, вихідна інформація видається по запиті, і тому найбільш доцільною формою її відображення є фрагментарні документи і відеограми.

Вихідні документи з обліку поточних зобов'язань наведені в дод.Щ.

За інформацією, що зберігається у пам'яті комп'ютера, щомісячно по рахунках 60,61,62,63,64,65,66,67,68 формуються машинограма. Спочатку провадиться введення та формування масиву, потім сортування за заданими ознаками, потім вивід форми та формування нового масиву. Після цього провадиться розбивання масиву на його складові та впорядкування його по дебетованих кореспондуючих рахунках.

На сьогоднішній день з метою удосконалення ведення обліку можливо використовувати на підприємствах торгівлі, до яких відноситься ТОВ «ЕЛВІС»

програмний продукт «1С:Підприємство 8. Управління торгівлею 8 для України» [2]. Це сучасний інструмент підвищення ефективності бізнесу торгового підприємства. Прикладне рішення дозволяє в комплексі автоматизувати задачі оперативного та управлінського обліку, аналізу та планування торгових операцій, забезпечуючи тим самим ефективне управління сучасним торговим підприємством. «1С:Управління торгівлею для України» автоматизує наступні напрямки торговельної діяльності: планування та факторний аналіз продажів і закупівель; управління складськими запасами; управління взаєморозрахунками з замовниками, постачальниками і підзвітними особами; облік і аналіз комерційних витрат; аналіз цін і управління ціновою політикою; інтеграція з торговим обладнанням; інтеграція з «1С:Бухгалтерією для України», «1С:Роздріб для України»; моніторинг та аналіз ефективності торговельної діяльності.

Програма дозволяє автоматизувати управління продажами через власну мережу магазинів. При цьому є можливість: - формування асортименту товарів відповідно до форматів магазинів (супермаркет, магазин, бутик і т. д.); - установки кількісних обмежень (квот) для категорій товарів в магазинах різних форматів; - визначення складу товарної категорії: які саме товари будуть представляти кожну категорію в кожному форматі; - визначення ролі товару в асортименті, стадії асортименту і призначення виду цін для товарів асортименту; - проведення аналізу по контролю за станом асортименту. Програма дозволяє автоматизувати процес доставки товарів клієнтам, а також процес доставки товарів при переміщенні товарів між складськими приміщеннями. У програмі здійснюється ряд операцій по фінансам а саме: планування руху грошових коштів; визначення фінансового результату; контроль та аналіз діяльності підприємства; облік кредитів і депозитів.

У програмі ведеться облік ПДВ, акцизного податку з роздрібних продажів і єдиного податку. Прикладні рішення «1С: Управління торгівлею для України» і «1С: Бухгалтерія для України» системи програм «1С: Підприємство 8» можна використовувати для роботи в спільному режимі. Таким чином, в

роботі проведений аналіз можливостей інформаційної системи «Управління торгівлею для України 8», яка використовується в діяльності торговельних мереж, розглянута специфіка використання даної програми для роздрібно торгівлі, її основні характеристики.

Висновки за розділом 3

Удосконалення обліку поточних зобов'язань на підприємстві можливо здійснити в розрізі удосконалення обліку в системі рахунків бухгалтерського обліку та з допомогою використання програми «1С:Бухгалтерія», зокрема:

1. Для покращення обліку розрахунків підприємства з постачальниками і підрядниками доцільно:

використовувати субрахунки позабалансового рахунку 10 «Кредиторська заборгованість», які дозволять контролювати кредиторську заборгованість за конкретним договором, термін сплати якої ще не настав та прострочену заборгованість, не допускати прострочення чи порушення термінів її сплати;

вести обліку із застосуванням субрахунків другого порядку рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками», які відображатимуть заборгованість, термін виплати якої ще не настав, відстрочену та прострочену заборгованість та дозволять контролювати та не допускати її прострочення;

слід використовувати аналітичну таблицю, яка дасть змогу контролювати кредиторську заборгованість за кожним постачальником і підрядником та терміни її погашення чи прострочення.

2. Бухгалтерський облік на ТОВ «ЕЛВІС» ведеться з використанням засобів обчислювальної техніки. Облік поточних зобов'язань ведеться за допомогою автоматизованої системи «1С: Підприємство 8.3.». Використання бухгалтерської програми 1С значно пришвидшило роботу бухгалтерів на підприємстві щодо поточних зобов'язань, усунуло існуючі недоліки ведення їх фінансового і податкового обліку і зменшило кількість помилок.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження у випускній кваліфікаційній роботі щодо теоретичного узагальнення зобов'язань як важливого джерела формування майна підприємства і удосконалення науково-методичних підходів і організаційно-практичних рекомендацій щодо обліку поточних зобов'язань дають змогу зробити такі висновки:

1. Поточні зобов'язання - це короткострокові фінансові зобов'язання, які мають бути погашені протягом поточного операційного циклу підприємства чи протягом року з дати складання бухгалтерського балансу (із двох термінів обирають довший). Поточні зобов'язання підприємства можна класифікувати за такими групами: короткострокові кредити банків; поточну заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями; короткострокові векселі видані; кредиторську заборгованість за товари, роботи, послуги; поточну заборгованість за розрахунками з одержаних авансів, за розрахунками з бюджетом, за розрахунками з позабюджетних платежів, за розрахунками зі страхування, за розрахунками з оплати праці, за розрахунками з учасниками, за розрахунками із внутрішніх розрахунків; інші поточні зобов'язання.

2. Оцінка зобов'язань в бухгалтерському обліку є необхідною умовою в процесі господарювання, тому що від неї залежить достовірність інформації відображеної у фінансовій звітності та прийняття на її основі ефективних управлінських рішень. Поточні зобов'язання відображаються (оцінюються) у балансі за сумою погашення.

3. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про поточні зобов'язання та її розкриття у фінансовій звітності наведені в П(С)БО-11 «Зобов'язання». Найбільшу питому вагу нормативно-правової бази з поточних зобов'язань містить поточна заборгованість за розрахунками з бюджетом, позабюджетними платежами та страхуванням. На кожний вид податку, збору чи обов'язкового платежу, що відносяться до

поточних зобов'язань підприємства є діючий Податковий Кодекс України.

4. Для написання випускної кваліфікаційної роботи базовим підприємством було обрано ТОВ «ЕЛВІС». Облік розрахункових і кредитних операцій здійснюється на достатньо високому рівні, а це є фактором, який сприяє ефективному управлінню розрахунками з постачальниками і покупцями, що дає можливість підприємству мати гарну репутацію серед своїх конкурентів на ринку, залучати нові обігові кошти для подальшого розширення обсягів діяльності, а завдяки вище перерахованому досягати головної мети для підприємства - отримувати прибуток.

5. ТОВ «ЕЛВІС» за даними окремих ознак відноситься до суб'єктів малого підприємництва, тому надає звітність за ПСБО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва» і розкриває інформацію про зобов'язання підприємства у другому та третьому розділі балансу за формою 1 м.

6. Бухгалтерський облік на ТОВ «ЕЛВІС» сьогодні ведеться з використанням засобів обчислювальної техніки. Облік зобов'язань ведуть за допомогою автоматизованої системи «1С: Підприємство 8,3».

Сучасна комп'ютерна форма ведення бухгалтерського обліку поточних зобов'язань полегшує роботу бухгалтерії підприємства, оскільки за рахунок одноразового введення даних забезпечується єдність інформаційної бази. Автоматизація обліку розрахункових операцій дозволяє вести облік господарських операцій підприємства по кількох видах розрахунків - готівка, передплата, бартер, що не потребує додаткової трати часу та створення нових договорів. Для правильної обробки складних операцій призначені відомості взаємних розрахунків з кредиторами, які дають змогу контролювати заборгованість підприємства та вчасно її погашати. Автоматизація обліку поточних зобов'язань дає змогу оперативно вести аналітичний облік поточних зобов'язань. Є можливість в межах одного синтетичного рахунку одержати кілька різновидів аналітики. Отже, підвищується можливість більш детального аналізу інформації щодо зобов'язань, і, як наслідок збільшення ефективності роботи підприємства в цілому.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Асмолова Т. В. Особливості обліку зобов'язань за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку: порівняльний аспект / «Економічні науки». – Серія «Облік і фінанси» // Т. В. Асмолова, С. В. Сирцева. – 2015. – Випуск 12(45). Ч. 1. – С. 15-21
2. Бенько М. М. Інформаційні системи і технології в бухгалтерському обліку : монографія. – К. : КНТЕУ, 2010. – 336 с.
3. Білоконь Т. М. Підтримка інтернаціоналізації підприємництва у рамках програми COSME: дис. – ВНТУ, 2017.
4. Брік С. В. Шляхи вдосконалення організації обліку оплати праці на підприємстві / С. В. Брік, Д. В. Дегтяр // Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ» : зб. наук. пр. темат. вип. : Технічний прогрес та ефективність виробництва. – Харків : НТУ «ХПІ». – 2015. – № 60 (1169). – С. 94-97
5. Бутинець, Ф.Ф. Бухгалтерський фінансовий облік [Текст]: підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів / Ф.Ф. Бутинець. – 6-те вид., доп. і перероб. – Житомир : ПП «Рута», 2007. – 726 с.
6. Власюк Г. В. Шляхи вдосконалення бухгалтерського обліку розрахунків з постачальниками / Г. В. Власюк // Держава та регіони / Серія: Економіка та підприємництво. – 2009. – №5. – С. 40–44.
7. Войналович Ю. С. Облік розрахунків за виданими авансами постачальникам та підрядникам / Ю. С. Войналович // Облік, аналіз і контроль в умовах сучасних концепцій управління економічним потенціалом і ринковою вартістю підприємства : зб. наук. пр. / ЖНАЕУ. – 2017. – Т. IV, ч. I. – С. 52–55.
8. Волинець О.О., Кардінал Т.Л. Аналіз наукових досліджень щодо сутності поточних зобов'язань //Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2015. - Випуск 10. Частина 1. - С.194-197
9. Герасим П. М. Структурна динаміка зобов'язань підприємства як класична обліково-аналітична парадигма / П. М. Герасим, Н. О.

Лобода, М. П. Герасим // Економічні науки. Серія : Облік і фінанси. – 2014. – Вип. 11(2). – С. 102-110. – URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/esnof_2014_11\(2\)__17](http://nbuv.gov.ua/UJRN/esnof_2014_11(2)__17).

10. Голов С.Ф. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку [Текст] / С.Ф. Голов – К.: Федерація професійних бухгалтерів та аудиторів України,. – 2008. – 1272 с.
11. Гончарук С.М., Войтович Н.В Гармонізація обліку зобов'язань на підприємствах в Україні в контексті переходу на міжнародні стандарти // «Молодий вчений». - 2017.- № 12 (52). – С.596-599
12. Господарський кодекс України, затверджений постановою ВРУ від 16.01.03 №436-IV – URL:<http://zakon.rada.gov.ua>
13. Гура Н.О. Облік на підприємствах малого бізнесу. Навчальний посібник. / Н.О. Гура, Т.Г. Мельник, Т.М. Моторина. - К.: Знання, 2010. - 310с.
14. Демченко Я.М. Шляхи вдосконалення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками / Я.М. Демченко, В.М. Прохорова // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Сер.: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. – 2014. – № 1. – С. 96-108.
15. Державний комітет статистики України – URL: www.ukrstat.gov.ua
16. Журавська І. Л. Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками / І. Л. Журавська // Проблеми інтеграції облікових підсистем фінансового, податкового, управлінського і статистичного обліку в Україні відповідно до вимог Європейських стандартів : зб. наук. пр. / ЖНАЕУ. – 2017. – Т. III :
17. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджено наказом Мінфіну України від 30.11.99 №291 URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

18. Кесарчук Г. С. Поточні зобов'язання: економічна суть, класифікація та їх оцінка / Г. С. Кесарчук, І. В. Мошак // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка. – 2016. – Вип. 1(2). – С. 401-405.
19. Киян А.В., Ярмолюк О.Ф. Облік і контроль розрахунків з постачальниками та підрядниками/ Киян А.В., Ярмолюк О.Ф// Молодий вчений, Випуск №9(24), 2015. – С.77-80.
20. Коблянська І. О. Методика обліку і аудиту розрахунків підприємства з постачальниками і підрядниками/ Коблянська І. О., Коблянська Г. Ю., Гребенчук Ж. В. - Електронне наукове видання з економічних наук «Modern Economics». - 2017. - №3. – С.78-87. URL: file:///C:/Users/admin/Downloads/modecon_2017_3_11.pdf
21. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 № 322-VIII – / URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
22. Козел І. П. Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками / І. П. Козел // Облік, аналіз і контроль в умовах сучасних концепцій управління економічним потенціалом і ринковою вартістю підприємства : зб. наук. пр. / ЖНАЕУ. – 2017. – Т. IV, ч. I. – С. 112–115.
23. Конституція України, затверджена постановою ВРУ від 28.07.1996 – / URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
24. Левицька С.О. Звітність підприємств. [Текст]: підручник для ВНЗ (рек. МОН України) / С.О. Левицька, Я.В. Лебедзевич, О.О. Осадча – К.: Центр учбової літератури, 2012.– 240 с.
25. Матюха В.І. Актуальні проблеми обліку розрахунків підприємства з постачальниками і підрядниками / В.І. Матюха, Г.В. Мисака // Молодий вчений. – 2018. – № 1(53). – С. 930-932.
26. Бухгалтерський облік розрахунків підприємства за товарними операціями / В. І. Матюха, Г. В. Мисака // Молодий вчений. – 2018. - № 1(2). – С. 933-936

27. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку 2000 / перекл. з англ. ; за ред. С.Ф. Голова. – К. : Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 2000. – 1272 с.
28. Міжнародний стандарт фінансової звітності для малих і середніх підприємств (МСФЗ для МСП) / Міжнародний стандарт від 01.01.2013 року [зі змін. Та доп.]. – URL: <http://www.ifrs.org/IFRS-for-SMEs/Documents/IFRS-for-SMEsUKR.pdf>
29. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджений наказом Міністерства Фінансів України від 07.02.2013 № 73 – URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
30. Орлов І.В. Сутність поняття “зобов’язання”: аналіз наукових джерел / І.В.Орлов // Вісник Житомирського державного технологічного університету / Серія: економічні науки. - 2010. – № 1 (51) – С. 90-93
31. Петренко Н.І. Бухгалтерський облік поточних зобов’язань: категорії, поняття, терміни. / Н.І. Петренко. – М.: ВІСНИК Донбаської державної машинобудівної академії. – 2012. – №1 (26). – С. 184 – 189.
32. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов’язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом МФУ від 30.11.99 р. № 291 – URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
33. Плиса В.Й. Бухгалтерський облік. [Текст]: навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України) / В.Й. Плиса, З.П. Плиса – 2–е вид. К.: Центр учбової літератури, 2011.– 520 с.
34. Податковий кодекс України затверджений постановою ВРУ від 02.12.2010 № 2755-VI – URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
35. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов’язання»: затверджене наказом Міністерства фінансів України від 30.01.2000, № 20 – URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
36. Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Фінансовий звіт суб’єкта малого підприємництва», затверджено наказом Мінфіну

України від 25.02.2000 № 39 – URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

37. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам» : затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28.10.2003 р. №601 – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Законодавство України.
38. Положення про документальне забезпечення записів в бухгалтерському обліку, затверджено наказом Мінфіну України від 24.03.95 № 88 – URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
39. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р., №996-XIV – URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
40. Про затвердження Методичних рекомендацій із застосування реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами / Наказ Міністерства фінансів України від 15.06.2011 року № 720 [зі змін. та доп.]. – URL: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_i.
41. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні / Закон України від 22.03.2012 року № 4618-УІ [зі змін. та доп.]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/461817/print1397422968999812>
42. Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва [Електронний ресурс] / Указ Президента України від 03.07.1998 року 134 № 727/98 [зі змінами та доповненнями]. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/>
43. Про спрощену систему оподаткування, обліку та звітності суб'єктів малого підприємництва / Указ Президента України від 03.07.1998 року 134 № 727/98 [зі змінами та доповненнями]. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/727/98/print1430143324535532.727/98/print1430143324535532>.
44. «Про обіг векселів в Україні» від 5 квітня 2001 року №2374 – III. URL: www.rada.gov.ua. – Законодавство України.
44. Пташник А. М. Проблеми оцінки поточних зобов'язань в системі

- бухгалтерського обліку / А. М. Пташник // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Економічні науки. – 2010. – Вип. 3. – С. 429-432..
45. Рак О.В. Шляхи оптимізації аналітичного обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками // INNOVATIVE VIEWS VN TO THE FUTURE .- SWorld. - 2017
46. Ревизюк І.М. Удосконалення обліку розрахунків з постачальниками / І.М. Ревизюк, Є.В. Калюга // Економічні науки. – 2013. – № 10 (4). – С. 185-190
47. Салова Н. Сучасне розуміння сукупної винагороди за працю / Н. Салова // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – № 9. – С. 602-607.
48. Самарченко О. Списання кредиторської заборгованості: чи слід коригувати ПДВ // Бухгалтерія. - 2008. - №8.
49. Самохвал Н.П. Місце поточних зобов'язань в системі бухгалтерського обліку підприємства // Економіка та держава. – 2011. - №9. - С.53-57
50. Сафарова А.Т. Проблеми оцінки поточних зобов'язань у бухгалтерському обліку / Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку // Вісник Національного університету «Львівська політехніка» - 2009 - №647. – С. 58-63.
51. Сльозко Т.М. Бухгалтерський облік в умовах інституційних перетворень: теорія і практика: Монографія. – К.: 2013. – 304 с.
52. Тесленко Т. І. Облік і аналіз поточних зобов'язань: Автореф. дис. на здоб. наук ступеня канд. екон. наук / Нац. акад. наук України. - К. 2009 //avtoreferat.net
53. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. – 6-те вид. допов. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 982 с.
54. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. № 435–IV (із змінами і доповненнями). // Відомості Верховної Ради, 2003, №№ 40–44

55. Чебанова, Н. В. Бухгалтерський фінансовий облік [Текст] : посібник / Н.В.Чебанова, Ю.А. Василенко. - К. : ВЦ «Академія», 2002. - 672 с.
56. Шевчук С. Визнання та оцінка зобов'язань у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності // Бухгалтерський облік і аудит. -2009 р. - №6.

ДОДАТКИ

Додаток А

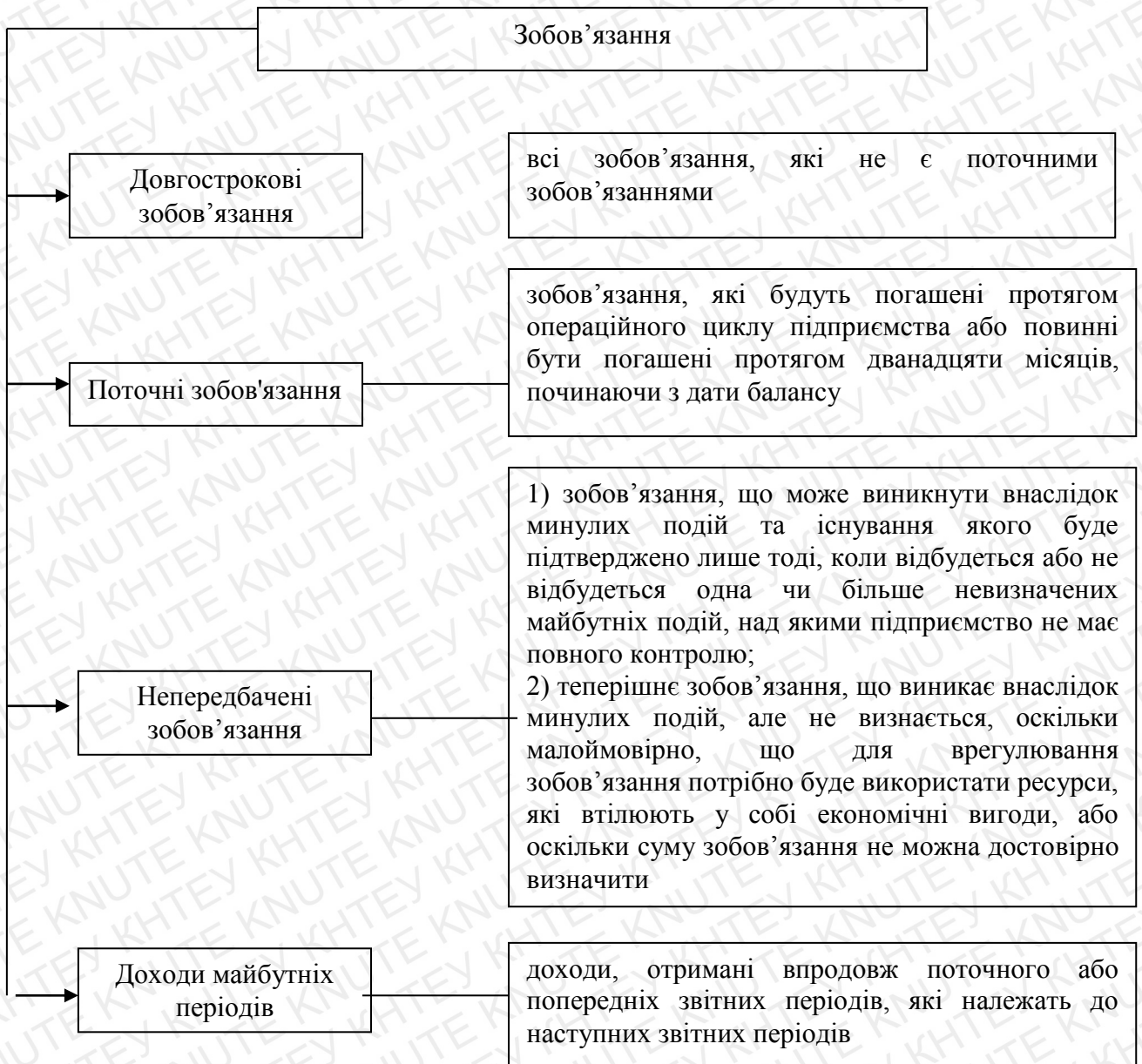

Рис.1.1 Класифікація зобов'язань за П(С)БО 11 «Зобов'язання»

Джерело: [35].

Додаток Б

Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, які регламентують порядок визнання, оцінки і розкриття інформації про зобов'язання [35]

Назва МСБО (МСФЗ)	Питання, що регламентують
1	2
МСБО 19 «Виплати працівникам» [27].	<p>1. Визначає порядок визнання і розкриття інформації про виплати працівникам, вимагає від підприємства визнання: зобов'язань, якщо працівник надав послугу в обмін на виплати, що підлягають сплаті в майбутньому; витрат, якщо підприємство отримує економічну вигоду внаслідок послуги, яку надає працівник</p> <p>2. Встановлює такі категорії виплат працівникам:</p> <p>а) короткострокові: зарплата працівникам і службовцям, внески на соціальне забезпечення; оплачувані щорічні відпустки та лікарняні; участь у прибутку та премії; негрошові виплати;</p> <p>б) довгострокові: відпустка за вислугу років або академічні відпустки; з нагоди ювілеїв або інші виплати за вислугу років; виплати у зв'язку з тривалою непрацездатністю; виплати частки в прибутку, премій; відстрочені компенсації;</p> <p>в) виплати при звільненні;</p> <p>г) виплати після закінчення трудової діяльності: пенсії; інші виплати після закінчення трудової діяльності; страхування життя після закінчення трудової діяльності; медичне страхування після закінчення трудової діяльності.</p>
МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання» [27].	<p>Визначає класифікацію випущених фінансових інструментів як зобов'язання чи капітал; подає взаємозалік фінансових активів і зобов'язань, вказуючи, що фінансовий актив та фінансове зобов'язання слід взаємо зараховувати:</p> <p>– якщо і тільки якщо суб'єкт господарювання має юридично забезпечене право на взаємозалік визнаних сум; – суб'єкт господарювання має намір погасити зобов'язання на нетто-основі або продати актив й одночасно погасити зобов'язання (дебіторська і кредиторська заборгованості).</p>
МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи» [27].	<p>Регламентує визнання, оцінку і розкриття забезпечень, а також відображення умовних зобов'язань та умовних активів.</p>
МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» [27].	<p>Встановлює порядок визнання, припинення визнання і оцінки фінансових активів, фінансових зобов'язань, а також ведення обліку хеджування. Відповідно до МСБО 39 різниця між ціною облігації та її номінальною вартістю амортизується (списується) протягом строку, на який випущена облігація. При цьому для визначення суми амортизації премії чи дисконту у відповідному звітному періоді використовується метод ефективної ставки відсотка</p>

Додаток В

Характеристика окремих видів поточних зобов'язань

№ За /п	Поточні зобов'язання	Характеристика зобов'язань
1	короткострокові кредити банків	сума поточних зобов'язань підприємства перед банками за отриманими від них позиками
2	поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	сума довгострокових зобов'язань, яка підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців з дати балансу
3	кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	сума заборгованості постачальникам і підрядчикам за матеріальні цінності, виконані роботи та отримані послуги (крім заборгованості, забезпеченої вексялями).
4	поточні зобов'язання із розрахунків з бюджетом	являють собою заборгованість підприємства за усіма видами платежів до бюджету, включаючи податки з працівників підприємства.
5	поточні зобов'язання зі страхування	сума заборгованості за відрахуваннями до пенсійного фонду, на соціальне страхування, страхування майна підприємства та індивідуальне страхування його працівників.
6	поточні зобов'язання за розрахунками з оплати праці	входить заборгованість підприємства з оплати праці, включаючи депоновану заробітну плату.
7	поточні зобов'язання за розрахунками з учасниками	відноситься заборгованість підприємства його учасникам (засновникам), пов'язана з розподілом прибутку (дивіденди тощо) і формуванням статутного капіталу.
8	поточні зобов'язання із внутрішніх розрахунків	входить заборгованість підприємства пов'язаним сторонам та кредиторська заборгованість з внутрішньовідомчих розрахунків
9	короткострокові векселі видані	сума заборгованості, на яку підприємство видало векселі на забезпечення поставок (робіт, послуг) постачальників, підрядчиків та інших кредиторів.
10	поточні забезпечення	зобов'язання з невизначеними сумою або часом погашення на дату балансу. Забезпечення створюються для відшкодування наступних (майбутніх) операційних витрат на: виплату відпусток працівникам; додаткове пенсійне забезпечення; виконання гарантійних зобов'язань; реструктуризацію, виконання зобов'язань при припиненні діяльності виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів тощо.
11	інші поточні зобов'язання	суми зобов'язань, які не можуть бути включеними до інших статей.

Класифікація поточних зобов'язань

№	Критерії класифікації	Вид зобов'язання
1)	Співвідношення прав і обов'язків суб'єктів	- Односторонні - Взаємні
2)	Час виникнення	- Теперішні - Майбутні
3)	Спосіб погашення	- Монетарні - Немонетарні
4)	Вартість	- Відсоткові - Безвідсоткові
5)	Вид діяльності	- Операційні - Фінансові - Ті, що виникли внаслідок іншого виду діяльності
6)	Можливість оцінки	- Фактичні - Оціночні
7)	Складність погашення	- Прості - Складні

Джерело: [18]

Додаток Д

Види оцінки зобов'язань

Вид оцінки 1	Характеристика 2
За історичною собівартістю	Зобов'язання відображаються за сумою надходження або за деяких інших обставин, та за сумами грошових коштів чи їх еквівалентів, що як очікується будуть сплачені з метою погашення зобов'язання в ході звичайної діяльності
Оцінка зобов'язань за поточною собівартістю	Зобов'язання відображаються за недисконтованою сумою грошових коштів або за їх еквівалентів, яка була б необхідна для погашення зобов'язань під час звичайної діяльності.
Оцінка зобов'язань за вартістю реалізації	Зобов'язання відображаються за вартістю їх погашень, тобто за недисконтованою сумою грошей, яка як очікується буде сплачена для погашення зобов'язань під час звичайної діяльності.
За теперішньою вартістю	Зобов'язання відображаються за теперішньою дисконтованою вартістю майбутнього чистого вибуття грошових коштів, які як очікується будуть необхідні для погашення зобов'язань під час звичайної діяльності.

Джерело: [18]

Додаток Е

Нормативно-правова база для обліку поточних зобов'язань підприємства

№ п/п	Назва документу	Зміст документу	Використання у процесі обліку, аналізу та аудиту
1	2	3	4
1.	Господарський кодекс України. Постанова Верховної Ради від 16.01.03 №436-IV	Встановлює правові основи здійснення підприємництва в Україні, гарантії свободи підприємницької діяльності	При перевірці загальних умов функціонування базового підприємства.
2.	Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена наказом МФУ від 30.11.99р. №291	Встановлює призначення і порядок ведення записів на рахунках бухгалтерського обліку.	При аналізі стану бухгалтерського обліку на підприємстві та порядку відображення зобов'язань на рахунках бухгалтерського обліку.
3.	МСБО 1 «Подання фінансової звітності» від 01.01.2012	Цей стандарт визначає основи подання фінансової звітності загального призначення для забезпечення їхньої зіставності з фінансовою звітністю суб'єкта господарювання за попередні періоди, а також з фінансовою звітністю інших суб'єктів господарювання.	Установлює загальні вимоги щодо подання фінансової звітності, настанови щодо її структури та мінімальні вимоги щодо її змісту
4.	Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 07.02.13 р. №73	Визначаються мета, склад і принципи підготовки фінансової звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів	Використано при розгляді питання щодо заповнення та подання фінансової звітності у відповідні органи.
5.	План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений наказом МФУ від 30.11.99р. №291	Визначає перелік рахунків, які підприємства і організації повинні використовувати при веденні бухгалтерського обліку.	При аналізі стану бухгалтерського обліку на підприємстві та порядку відображення формування зобов'язань на рахунках бухгалтерського обліку.
6.	Податковий кодекс України. Постанова ВР від 03 грудня 2010 року № 2755-IV	Визначає порядок визначення розміру об'єктів оподаткування підприємства, платників податку, об'єкт оподаткування, регулює порядок нарахування та строки сплати податків, відповідальність тощо.	При визначенні поняття оподаткування

Продовження дод. Е

1	2	3	4
7.	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.01.2000р. №20	Визначає методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про доходи і розкриття її у фінансовій звітності.	Використано при розгляді питання щодо оцінки, визнання та обліку зобов'язань підприємства
8.	Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток», затверджене наказом МФУ від 28.12.2000р. №353	Визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати, доходи, активи і зобов'язання з податку на прибуток підприємства.	Використано при вивченні порядку обліку та зобов'язань з податку на прибуток.
9	Положення про інвентаризацію активів і зобов'язань. Затв. Наказом Мінфіну від 02.09.2014 № 879	Регламентується порядок проведення інвентаризації і регулювання інвентаризаційних різниць	При аналізі стану внутрішньогосподарського контролю на підприємстві
10	Положення про документальне забезпечення записів в бухгалтерському обліку. Наказ Мінфіну України від 24.03.95 №88	Дана характеристика первинних документів, облікових реєстрів, розкрита організація документообігу та порядок зберігання документів.	Для організації первинного обліку на підприємстві
11	Порядок заповнення та подання Податкової декларації про прибуток підприємства, затверджений наказом МФУ від 28.09.2011 р. №1213	Визначає загальні засади подання та заповнення Податкової декларації з податку на прибуток.	Використано при визначенні порядку подання та заповнення податкової декларації у податкові органи.
12	Порядок подання фінансової звітності затверджено постановою Кабміну України від 28 лютого 2000 р. № 419	Визначає загальні засади подання фінансової звітності в Україні	Використано при розгляді питання щодо заповнення та подання фінансової звітності у відповідні органи.
13	Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України від 16.07.99 р. № ВР-996-ХІV.	Закон визначає мету бухгалтерського обліку, державне регулювання обліку, організацію і методологію бухгалтерського обліку	При аналізі стану бухгалтерського обліку на підприємстві.
14	Про затвердження типових форм первинного обліку. Наказ Мінстату від 29.12.95 №352	Затверджені типові форми первинної облікової документації з обліку розрахунків за товари та послуги.	Використовується для організації первинного обліку
15	Конституція України, затверджена Верховною Радою України від 28.06.96р. №254к/96-ВР	Проголошуються права та обов'язки органів управління, суб'єктів підприємницької діяльності і громадян в Україні.	Використано при аналізі організаційно-економічної характеристики базового підприємства.
16	Цивільний кодекс України. Постанова Верховної Ради від 16.01.2003 № 435-ІV	Визначає загальні правові, економічні, соціальні засади здійснення та регулювання цивільно-правових відносин між громадянами та юридичними особами на території України	При перевірці загальних умов функціонування базового підприємства.

Огляд спеціальної літератури з обліку поточних зобов'язань підприємства

№	Найменування і автор	Короткий зміст	Використання в обліково-аналітичному процесі
1	2	3	4
1.	Асмолова Т. В. Особливості обліку зобов'язань за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку: порівняльний аспект / «Економічні науки». – Серія «Облік і фінанси» // Т. В. Асмолова, С. В. Сирцева. – 2015. – Випуск 12(45). Ч. 1. – С. 15-21	Розкрито особливості обліку зобов'язань за національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку	Для розкриття сутності та обліку поточних зобов'язань за національними та міжнародними стандартами
2.	Гура Н.О. Облік на підприємствах малого бізнесу. Навчальний посібник. / Н.О. Гура, Т.Г. Мельник, Т.М. Моторина. - К.: Знання, 2010. - 310с.	Висвітлюються становлення та розвиток малого бізнесу в Україні, розкриваються питання організації, ведення бухгалтерського обліку та складання звітності на підприємствах малого бізнесу відповідно до чинних нормативно-правових актів	Для розкриття методики та організації фінансового обліку
3.	Журавська І. Л. Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками / І. Л. Журавська // Проблеми інтеграції облікових підсистем фінансового, податкового, управлінського і статистичного обліку в Україні відповідно до вимог Європейських стандартів : зб. наук. пр. / ЖНАЕУ. – 2017. – Т. III :	Розкрито облік розрахунків з постачальниками	Для розкриття методики фінансового обліку поточних зобов'язань
4.	Кесарчук Г. С. Поточні зобов'язання: економічна суть, класифікація та їх оцінка / Г. С. Кесарчук, І. В. Мошак // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка. - 2016. - Вип. 1(2). - С. 401–405.	Висвітлено сутність, класифікацію і оцінку поточних зобов'язань на підприємстві	Для розкриття методики фінансового обліку поточних зобов'язань

Продовження дод. Ж

1	2	3	4
5.	Левицька С.О. Звітність підприємств. [Текст]: підручник для ВНЗ (рек. МОН України) / С.О. Левицька, Я.В. Лебедзевич, О.О. Осадча – К.: Центр учбової літератури, 2012.– 240 с.	Викладено теоретичні засади формування показників фінансової, податкової та статистичної звітності, методику складання основних форм звітності відповідно до чинного законодавства.	Для розгляду узагальнення показників про поточні зобов'язання у фінансовій звітності
6.	Орлов І.В. Сутність поняття «зобов'язання»: аналіз наукових джерел / І.В.Орлов // Вісник Житомирського державного технологічного університету / Серія: економічні науки. - 2010. – № 1 (51) – С. 90-93	Розкрито сутність поточних зобов'язань та досліджено наукові джерела	Для розкриття методики фінансового обліку поточних зобов'язань
7.	Петренко Н.І. Бухгалтерський облік поточних зобов'язань: категорії, поняття, терміни. / Н.І. Петренко. – М.: ВІСНИК Донбаської державної машинобудівної академії. – 2012. – №1 (26). – С. 184 – 189.	Розглянуто бухгалтерський облік поточних зобов'язань	Для розкриття методики фінансового обліку поточних зобов'язань
8.	Сльозко Т.М. Бухгалтерський облік в умовах інституційних перетворень: теорія і практика: Монографія. – К.: 2013. – 304 с.	Досліджено сучасний стан та напрями подальшого розвитку теорії і практики бухгалтерського обліку у контексті тенденцій його інституціоналізації	Для висвітлення методики первинного і фінансового обліку поточних зобов'язань
9.	Самохвал Н.П. Місце поточних зобов'язань в системі бухгалтерського обліку підприємства // Економіка та держава. – 2011. - №9. - С.53-57	Розкрито облік поточних зобов'язань	Для розкриття методики фінансового обліку поточних зобов'язань
10.	Ткаченко Н. М.: Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність: Підручник. – 6-те вид. допов. і перероб. – К.: Алерта, 2013. – 982 с.	Розкрито основні положення сучасної теорії і практики ведення бухгалтерського обліку на основі діючої законодавчо-нормативної бази.	Для розкриття методики фінансового та податкового обліку поточних зобов'язань

Організаційна структура ТОВ «ЕЛВІС»

Товариство з обмеженою відповідальністю « Е Л В І С »

Ідентифікаційний код 30518241 м. Київ, б-р. Чоколівський, 19
П/р 26008052756268 ПЕЧЕРСЬКА ФІЛІЯ ПАТ КБ "ПРИВАТБАНК",
МФО 300711, т/ф (044) 331-43-11

НАКАЗ

№ 1

м. Київ

02 січня 2018р.

Про облікову політику підприємства

На виконання вимог Закону України від 16 липня 1999 року № 996–XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, а також з метою дотримання підприємством єдиної методики відображення господарських операцій та забезпечення своєчасного надання достовірної інформації користувачам фінансової звітності

НАКАЗУЮ:

Встановити на підприємстві наступну облікову політику:

1. При веденні бухгалтерського обліку і формуванні фінансової звітності керуватися Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та Положень (стандартів) бухгалтерського обліку.
2. Ведення бухгалтерського та податкового обліку покласти на заступника директора Стадницьку Наталію Анатоліївну і економіста з бухгалтерського обліку та аналізу господарської діяльності Карман Лідію Юріївну.
3. До складу МШП відносити матеріальні активи з терміном експлуатації не більше 12 місяців і вартістю менше 6 000 грн.
5. Знос малоцінних необоротних матеріальних активів нараховувати в розмірі 100% їх вартості в першому місяці експлуатації таких об'єктів.
6. Основними засобами вважати матеріальні активи, які утримуються з метою використання їх у процесі виробництва або постачання товарів і послуг, здавання в оренду іншим особам або для адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він більше одного року) і не відноситься до категорії МШП.
7. Амортизацію основних засобів нараховувати прямолінійним методом на підставі рішення комісії та відповідно до пп.1 п.26 ПБО 7.
8. Визнання та оцінку нематеріальних активів визначати згідно з ПБО 8.
9. Амортизацію нематеріальних активів нараховувати прямолінійним методом, виходячи з терміну корисного їх використання, визначеного комісією.
10. Одиницею бухгалтерського обліку запасів визнавати їх найменування. Первісна вартість запасів, придбаних за плату, визначати за собівартістю запасів згідно ПБО 9.
11. Вибуття запасів здійснювати за ідентифікованою собівартістю методом «фіфо».
12. Облік адміністративних, загальногосподарських витрат, витрат на збут, інших витрат операційної діяльності здійснювати згідно ПБО 16.
  - 12.1. Прийняти за базу розподілу загальногосподарських витрат:
    - Між об'єктами витрат - основну зарплату виробничого персоналу;
  - 12.2. Прийняти за нормальну потужність місячний обсяг випуску продукції;
13. Резерви майбутніх витрат не створювати.
14. Затвердити оплату праці згідно зі штатним розкладом.
15. Здійснювати податковий облік згідно з чинним законодавством України, без запису в системі реєстрів і рахунків бухгалтерського обліку на окремих накопичувальних відомостях.
16. Контроль за виконанням цього наказу покласти на директора Товариства.

Директор

Стадницький

В.М.

Основні складові та положення облікової політики ТОВ «ЕЛВІС»

Основні складові облікової політики	Положення облікової політики	Облікова політика
1	2	3
1. Основні засоби (ОЗ)		
Первісна оцінка	П(С)БО 7	При зарахуванні на баланс об'єкт оцінюється за собівартістю, що складається з витрат на його виробництво або придбання.
Об'єкт ОЗ	П(С)БО 7 План рахунків	ОЗ класифікуються за такими групами з використанням субрахунків 103 - Будинки та споруди 106 – Інструменти, прилади та інвентар 109 – Інші основні засоби
Методи амортизації	П(С)БО 7	Амортизація ОЗ нараховується зі застосуванням прямолінійного методу, за яким річна сума амортизації визначається діленням вартості, яка амортизується, на очікуваний період часу використання об'єкту ОЗ.
Переоцінка об'єкту ОЗ	П(С)БО 7	Об'єкт ОЗ переоцінюється, якщо його залишкова вартість значно (більш як на 10%) відрізняється від справедливої вартості на дату балансу. У разі переоцінки об'єкта ОЗ на ту саму дату здійснюється переоцінка всіх об'єктів групи ОЗ, до якої належить цей об'єкт.
Витрати на ремонт	П(С)БО 7	Витрати, що здійснюються для підтримання об'єкта в робочому стані включаються до складу витрат.
2. Запаси		
Первісна оцінка	П(С)БО 9	Придбані заховуються на баланс за собівартістю. До собівартості включаються: суми, що сплачуються постачальнику, за вирахуванням непрямих податків; суми ввізного мита; суми непрямих податків у зв'язку з придбанням запасів, які не відшкодовуються підприємству.
Переоцінка запасів на дату балансу	П(С)БО 9	У балансі запаси відображаються за чистою вартістю реалізації.
Метод оцінки вибуття запасів	П(С)БО 9	При продажі та іншому вибутті оцінка запасів здійснюється за продажною ціною.
3. Поточна дебіторська заборгованість		
Первісна оцінка	П(С)БО 10	Оцінюється за первинною вартістю.
Відображення в балансі дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги	П(С)БО 10	Здійснюється за чистою реалізаційною вартістю, яка дорівнює сумі дебіторської заборгованості за товари, роботи, послуги за вирахуванням резерву сумнівних боргів.

Закінчення дод.К

1	2	3
4. Доходи і витрати звітного періода		
Дохід	П(С)БО 15	Дохід визнається під час збільшення активу або зменшення зобов'язання, що зумовлює зростання власного капіталу за умови, що оцінка доходу може бути достовірно визначена.
Оцінка доходу	П(С)БО 15	Дохід відображається в бухгалтерському обліку в сумі справедливої вартості отриманих активів або тих, що підлягають одержанню.
Витрати	П(С)БО 16	Витрати визнаються в обліку як результат зменшення активів або збільшення зобов'язань, що призводить до зменшення власного капіталу підприємства за умови, що вони можуть бути достовірно оцінені
Об'єкт витрат	П(С)БО 16 План рахунків	902 – Собівартість реалізованих товарів 903 – Собівартість реалізованих послуг 92- Адміністративні витрати 93 – Витрати на збут 94 – Інші витрати операційної діяльності
5. Податковий облік		
доходи та витрати	Податковий кодекс	Обліковуються в окремих оборотних відомостях для звірки з формою 2 «Звіт про фінансові результати»

Додаток Л

До Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

суб'єкта малого підприємництва

	Дата (рік, місяць, число)
Підприємство <u>Товариство з обмеженою відповідальністю «ЕЛВІС»</u> за	
ЄДРПОУ	30518241
Територія <u>Солом'янський</u> район за	80389000000
КОАТУУ	240
Організаційно-правова форма господарювання <u>ТОВ</u> за КОПФГ	43.21
Вид економічної діяльності <u>Електромонтажні роботи</u> за КОДУ	
Середня кількість працівників, осіб <u>6</u> за КВЕД	
Одиниця виміру : тис. грн. з одним десятковим знаком	
Адреса <u>м. Київ, бульвар Чоколівський, буд.19.</u>	

1. Баланс на 31 грудня 2014 р.

Форма N 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0.2	0.2
Основні засоби	1010	12.2	7.8
первісна вартість	1011	24.4	25.6
знос	1012	(12.2)	(17.8)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	12.4	8.0
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	57.7	58.2
У тому числі готова продукція	1103		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи і послуги:	1125		0.1
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	16.5	19.8
У тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1.0	5.3
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Грошові кошти та їх еквіваленти:	1165	4.9	0.2
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	2.3	1.8
Усього за розділом II	1195	82.4	85.4
III. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття			
	1200		
Баланс	1300	94.8	93.4

Продовження дод.Л

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	7.4	7.4
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415	3.3	3.3
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	64.7	66.8
Неоплачений капітал	1425		
Усього за розділом I	1495	75.4	77.5
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	6.6	5.3
Розрахунками з бюджетом	1620	0.6	0.6
У тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	3.2	4.2
розрахунками з оплати праці	1630	3.5	3.5
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	5.5	2.3
Усього за розділом III	1695	19.4	15.9
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	94.8	93.4

2. Звіт про фінансові результати

за рік 2014 р.

Форма N 2-м

Код за ДКУД

1801007

Найменування показника	Код рядка	Звітний о року	Минулого року
1	2	3	4
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	766.1	753.8
Інші операційні доходи	2120		
Інші доходи	2240		
Разом доходи	2280	766.1	753.8
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(471.9)	(335.4)
Інші операційні витрати	2180	(291.7)	(418.8)
Інші витрати	2270		
Разом витрати	2285	(763.6)	(754.2)
Фінансовий результат до оподаткування	2290	2.5	-0.4
Податок на прибуток	2300	(0.4)	
Чистий прибуток (збиток)	2350	2.1	-0.4

Керівник

Стадницький В.М.

Головний бухгалтер

Стадницький В.М.

Додаток М

До Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

суб'єкта малого підприємництва

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю «ЕЛВІС» за

ЄДРПОУ

Територія Солом'янський район за

КОАТУУ

Організаційно-правова форма господарювання ТОВ за КОПФГВид економічної діяльності Електромонтажні роботи за КОДУСередня кількість працівників, осіб 5 за КВЕД

Одиниця виміру : тис. грн. з одним десятковим знаком

Адреса 03186, м. Київ, бульвар Чоколівський, буд.19.

КОДИ		
2015	12	31
30518241		
80389000000		
240		
43.21		

1. Баланс на 31 грудня 2015 р.

Форма N 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0.2	0.2
Основні засоби	1010	7.8	3.2
первісна вартість	1011	25.6	20.1
знос	1012	(17.8)	(16.9)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	8.0	3.4
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	58.2	56.0
У тому числі готова продукція	1103		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи і послуги:	1125	0.1	15.5
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	19.8	18.9
У тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	5.3	25.3
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Грошові кошти та їх еквіваленти:	1165	0.2	0.5
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	1.8	19.8
Усього за розділом II	1195	85.4	136.0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття			
	1200		
Баланс	1300	93.4	139.4

Продовження дод.М

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	7.4	7.4
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415	3.3	3.3
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	66.8	73.2
Неоплачений капітал	1425		
Усього за розділом I	1495	77.5	83.9
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	5.3	13.3
Розрахунками з бюджетом	1620	0.6	0.4
У тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	4.2	4.0
розрахунками з оплати праці	1630	3.5	
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	2.3	37.8
Усього за розділом III	1695	15.9	55.5
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	93.4	139.4

2. Звіт про фінансові результати

за рік 2015 р.

Форма N 2-м

Код за ДКУД

1801007

Найменування показника	Код рядка	Звітної ро року	Минулого року
1	2	3	4
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1868.2	766.1
Інші операційні доходи	2120		
Інші доходи	2240		
Разом доходи	2280	1868.2	766.1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1650.3)	(471.9)
Інші операційні витрати	2180	(208.9)	(291.7)
Інші витрати	2270		
Разом витрати	2285	(1859.2)	(763.6)
Фінансовий результат до оподаткування	2290	9.0	2.5
Податок на прибуток	2300	(1.6)	(0.4)
Чистий прибуток (збиток)	2350	7.4	2.1

Керівник

Стадницький В.М.

Головний бухгалтер

Стадницький В.М.

Додаток Н

До Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

суб'єкта малого підприємництва

	Дата (рік, місяць, число)
Підприємство <u>Товариство з обмеженою відповідальністю «ЕЛВІС» за СДРПОУ</u>	
Територія <u>Солом'янський район</u> за КОАТУУ	
Організаційно-правова форма господарювання <u>ТОВ</u> за КОПФГ	
Вид економічної діяльності <u>Електромонтажні роботи</u> за КОДУ	
Середня кількість працівників, осіб <u>4</u> за КВЕД	
Одиниця виміру : тис. грн. з одним десятковим знаком	
Адреса <u>03186, м. Київ, бульвар Чоколівський, буд.19.</u>	

КОДИ		
2016	12	31
30518241		
80389000000		
240		
43.21		

1. Баланс на 31 грудня 2016 р.

Форма N 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0.2	0.2
Основні засоби	1010	3.2	5.6
первісна вартість	1011	20.1	28.3
знос	1012	(16.9)	(22.7)
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції	1030		
Інші необоротні активи	1090		
Усього за розділом I	1095	3.4	5.8
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	56.0	62.7
У тому числі готова продукція	1103		
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи і послуги:	1125	15.5	42.9
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	18.9	17.9
У тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	25.3	62.9
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Грошові кошти та їх еквіваленти:	1165	0.5	13.3
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190	19.8	36.1
Усього за розділом II	1195	136.0	235.8
III. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття			
	1200		
Баланс	1300	139.4	241.6

Продовження дод.Н.

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	7.4	7.4
Додатковий капітал	1410		
Резервний капітал	1415	3.3	3.3
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	73.2	128.6
Неоплачений капітал	1425		
Усього за розділом I	1495	83.9	139.3
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595		
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610		
товари, роботи, послуги	1615	13.3	28.9
Розрахунками з бюджетом	1620	0.4	0.4
У тому числі з податку на прибуток	1621		
розрахунками зі страхування	1625	4.0	4.0
розрахунками з оплати праці	1630		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690	37.8	69.0
Усього за розділом III	1695	55.5	102.3
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	139.4	241.6

2. Звіт про фінансові результати

за рік 2016 р.

Форма N 2-м

Код за ДКУД

1801007

Найменування показника	Код рядка	Звітний о року	Минуло о року
1	2	3	4
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3402.3	1868.2
Інші операційні доходи	2120		
Інші доходи	2240		
Разом доходи	2280	3402.3	1868.2
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3013.2)	(1650.3)
Інші операційні витрати	2180	(331.2)	(208.9)
Інші витрати	2270		
Разом витрати	2285	(3344.4)	(1859.2)
Фінансовий результат до оподаткування	2290	57.9	9.0
Податок на прибуток	2300	(10.4)	(1.6)
Чистий прибуток (збиток)	2350	47.5	7.4

Керівник

Стадницький В.М.

Головний бухгалтер

Стадницький В.М.

Додаток П

До Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

суб'єкта малого підприємництва

Дата (рік, місяць, число)

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю «ЕЛВІС» за
 ЄДРПОУ _____
 Територія Солом'янський район _____ за
 КОАТУУ _____
 Організаційно-правова форма господарювання ТОВ за КОПФГ _____
 Вид економічної діяльності Електромонтажні роботи за КОДУ _____
 Середня кількість працівників, осіб 4 за КВЕД _____
 Одиниця виміру : тис. грн. з одним десятковим знаком
 Адреса 03186, м. Київ, бульвар Чоколівський, буд.19.

КОДИ		
2017	12	31
30518241		
80389000000		
240		
43.21		

1. Баланс на 31 грудня 2017 р.

Форма N 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0.2	0.2
Основні засоби	1010	5.6	3.0
первісна вартість	1011	28.3	28.3
знос	1012	(22.7)	(25.3)
Довгострокові біологічні активи	1020	0.0	0.0
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0.0	0.0
Інші необоротні активи	1090	0.0	0.0
Усього за розділом I	1095	5.8	3.2
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	62.7	65.0
У тому числі готова продукція	1103	0.0	0.0
Поточні біологічні активи	1110	0.0	0.0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи і послуги:	1125	42.9	0.7
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	17.9	0.0
У тому числі з податку на прибуток	1136	0.0	0.0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	62.9	60.0
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.0	0.0
Грошові кошти та їх еквіваленти:	1165	13.3	-45.1
Витрати майбутніх періодів	1170	0.0	0.0
Інші оборотні активи	1190	36.1	81.4
Усього за розділом II	1195	235.8	162.0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття			
	1200	0.0	0.0
Баланс	1300	241.6	165.2

Продовження дод.П

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	7.4	7.4
Додатковий капітал	1410	0.0	0.0
Резервний капітал	1415	3.3	3.3
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	128.6	115.1
Неоплачений капітал	1425	0.0	0.0
Усього за розділом I	1495	139.3	125.8
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0.0	0.0
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	0.0	0.0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.0	0.0
товари, роботи, послуги	1615	28.9	0.0
Розрахунками з бюджетом	1620	0.4	0.0
У тому числі з податку на прибуток	1621	0.0	0.0
розрахунками зі страхування	1625	4.0	0.0
розрахунками з оплати праці	1630	0.0	0.0
Доходи майбутніх періодів	1665	0.0	0.0
Інші поточні зобов'язання	1690	69.0	39.4
Усього за розділом III	1695	102.3	39.4
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття	1700	0.0	0.0
Баланс	1900	241.6	165.2

2. Звіт про фінансові результати

за рік 2017 р.

Форма N 2-м

Код за ДКУД

1801007

Найменування показника	Код рядка	Звітної ро року	Минулого року
1	2	3	4
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2941.3	3402.3
Інші операційні доходи	2120	0.0	0.0
Інші доходи	2240	0.0	0.0
Разом доходи	2280	2941.3	3402.3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(2587.7)	(3013.2)
Інші операційні витрати	2180	(350.7)	(331.2)
Інші витрати	2270	0.0	0.0
Разом витрати	2285	(2938.4)	(3344.4)
Фінансовий результат до оподаткування	2290	2.9	57.9
Податок на прибуток	2300	(0.5)	(10.4)
Чистий прибуток (збиток)	2350	2.4	47.5

Керівник

Стадницький В.М.

Головний бухгалтер

Стадницький В.М.

Додаток Р

До Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

суб'єкта малого підприємництва

	Дата (рік, місяць, число)
Підприємство <u>Товариство з обмеженою відповідальністю «ЕЛВІС»</u> за	
ЄДРПОУ	2018 12 31
Територія <u>Солом'янський район</u> за	30518241
КОАТУУ	80389000000
Організаційно-правова форма господарювання <u>ТОВ</u> за КОПФГ	240
Вид економічної діяльності <u>Електромонтажні роботи</u> за КОДУ	43.21
Середня кількість працівників, осіб <u>5</u> за КВЕД	
Одиниця виміру : тис. грн. з одним десятковим знаком	
Адреса <u>03186, м. Київ, бульвар Чоколівський, буд.19.</u>	

1. Баланс на 31 грудня 2018 р.

Форма N 1-м

Код за ДКУД

1801006

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I. Необоротні активи			
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0.2	0.2
Основні засоби	1010	3.0	1.5
первісна вартість	1011	28.3	27.2
знос	1012	(25.3)	(25.7)
Довгострокові біологічні активи	1020	0.0	0.0
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	0.0	0.0
Інші необоротні активи	1090	0.0	0.0
Усього за розділом I	1095	3.2	1.7
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	65.0	78.4
У тому числі готова продукція	1103	0.0	0.0
Поточні біологічні активи	1110	0.0	0.0
Дебіторська заборгованість за товари, роботи і послуги:	1125	0.7	14.5
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	0.0	7.8
У тому числі з податку на прибуток	1136	0.0	3.8
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	60.0	12.9
Поточні фінансові інвестиції	1160	0.0	0.0
Грошові кошти та їх еквіваленти:	1165	-45.1	0.9
Витрати майбутніх періодів	1170	0.0	0.0
Інші оборотні активи	1190	81.4	26.4
Усього за розділом II	1195	162.0	140.9
III. Необоротні активи, утримувані для продажу та групи вибуття			
	1200	0.0	0.0
Баланс	1300	165.2	142.6

Продовження дод.Р

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	7.4	7.4
Додатковий капітал	1410	0.0	0.0
Резервний капітал	1415	3.3	3.3
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	115.1	119.0
Неоплачений капітал	1425	0.0	0.0
Усього за розділом I	1495	125.8	129.7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	0.0	0.0
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	0.0	0.0
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	0.0	0.0
товари, роботи, послуги	1615	0.0	12.9
Розрахунками з бюджетом	1620	0.0	0.0
У тому числі з податку на прибуток	1621	0.0	0.0
розрахунками зі страхування	1625	0.0	0.0
розрахунками з оплати праці	1630	0.0	0.0
Доходи майбутніх періодів	1665	0.0	0.0
Інші поточні зобов'язання	1690	39.4	0.0
Усього за розділом III	1695	39.4	12.9
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу та групами вибуття	1700	0.0	0.0
Баланс	1900	165.2	142.6

2. Звіт про фінансові результати

за рік 2018 р.

Форма N 2-м

Код за ДКУД

1801007

Найменування показника	Код рядка	Звітний о року	Минулого року
1	2	3	4
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	3800.2	2941.3
Інші операційні доходи	2120	0.0	0.0
Інші доходи	2240	0.0	0.0
Разом доходи	2280	3800.2	2941.3
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(3300.6)	(2587.7)
Інші операційні витрати	2180	(494.9)	(350.7)
Інші витрати	2270	0.0	0.0
Разом витрати	2285	(3795.5)	(2938.4)
Фінансовий результат до оподаткування	2290	4.7	2.9
Податок на прибуток	2300	(0.8)	(0.5)
Чистий прибуток (збиток)	2350	3.9	2.4

Керівник

Стадницький В.М.

Головний бухгалтер

Стадницький В.М.

Пояснювальна записка

Проведемо аналіз основних показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «ЕЛВІС» застосувавши дані балансу за 2014 – 2018 рр., які наведені у табл. М.1

Як видно з табл. М.1, основні засоби зменшились у 2015 та 2018 роках, тобто протягом 2014-2018 років зазнавали різних змін. Запаси в основному збільшувались і у 2018 році досягли - 78,4 тис. грн. Дебіторська заборгованість найбільша була у 2016 році 42,9 тис. грн., у 2018 році становила 14,5 тис. грн., що на 13,8 тис. грн. більше ніж у попередньому році. Це збільшення негативно характеризує стан розрахункової дисципліни.

Проте, і скорочення суми дебіторської заборгованості не завжди оцінюється позитивно, адже воно може бути викликане і скороченням відвантаження продукції і неплатоспроможністю покупців. Зменшилась інша поточна дебіторська заборгованість і склала у 2018 році 12,9 тис. грн., що на 47,1 тис. грн. менше за попередній рік. На підприємстві, скорочення суми дебіторської заборгованості у складі поточних активів є позитивною тенденцією, так як викликане налагодженням кредитної політики стосовно покупців.

Найбільша сума кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги становила у 2016 році - 28,9 тис. грн.. У 2018 році кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги збільшилась на 12,9 тис. грн., так як у попередньому році її взагалі не було.

Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом в цілому зменшились, хоча у 2018 році вони склали – 7,8 тис. грн.

Таблиця С.1

Динаміка ресурсів ТОВ «ЕЛВІС» в 2014-2018 роках

Показники	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Відхилення від 2018 р., (+,-)							
						2014 р.		2015 р.		2016 р.		2017 р.	
						Абс., грн.	Відн., %	Абс., грн.	Відн., %	Абс., грн.	Відн., %	Абс., грн.	Відн., %
Основні засоби, тис. грн.	25,6	20,1	28,3	28,3	27,2	-5,5	-21,5	8,2	40,8	0	0,0	-1,1	-3,9
Запаси, тис. грн.	58,2	56	62,7	65	78,4	-2,2	-3,8	6,7	12,0	2,3	3,7	13,4	20,6
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги, тис. грн.	0,1	15,5	42,9	0,7	14,5	15,4	15400,0	27,4	176,8	-42,2	-98,4	13,8	1971,4
Інша поточна дебіторська заборгованість, тис. грн.	5,3	25,3	62,9	60	12,9	20	377,4	37,6	148,6	-2,9	-4,6	-47,1	-78,5
Грошові кошти, тис. грн.	0,2	0,5	13,3	-45,1	0,9	0,3	150,0	12,8	2560,0	-58,4	-439,1	46	-102,0
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги, тис. грн.	5,3	13,3	28,9		12,9	8	150,9	15,6	117,3	-28,9	-100,0	12,9	-
Поточні зобов'язання за розрахунками з бюджетом, тис. грн.	19,8	18,9	17,9	0	7,8	-0,9	-4,5	-1	-5,3	-17,9	-100,0	7,8	-

На підставі даних форми №2 м «Звіт про фінансові результати» ТОВ «ЕЛВІС» за 2014-2018 рр. проведемо загальний аналіз фінансових результатів (табл. М.2).

Підприємство отримувало прибутки, але в 2018 році спостерігається зменшення чистого прибутку.

Розглянувши табл. М.2, можна зробити висновок, що чистий дохід від реалізації товарів (робіт, послуг) збільшився. Чистий дохід (виручка) від реалізації товарів (робіт, послуг) в 2018 році становив 3800,2 тис. грн. і був найбільшим за попередні роки.

Собівартість реалізованих товарів (робіт, послуг) сформована з урахуванням вимог П(С)БО 16 «Витрати» та 9 «Запаси». За 2018 рік собівартість реалізованих товарів (робіт, послуг) склала 3300,6 тис. грн., що більше порівняно з попереднім періодом на 712,9 тис. грн.

Інші операційні витрати ростуть кожного року, і в 2018 році інші операційні витрати зросли на 41,1 % і склали 144,2 тис. грн..

Найбільший чистий прибуток був у 2016 році – 47,5 тис. грн.. У 2018 році чистий прибуток склав 3,9 тис. грн., що на 1,5 тис. грн.. більше від попереднього року.

Таблиця С.2

Динаміка фінансових результатів діяльності ТОВ «ЕЛВІС» за 2014 – 2018 рр.

тис. грн.

Показники	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	Відхилення від 2018 р., (+,-)								
						2014 р.		2015 р.		2016 р.		2017 р.		
						Абс., грн.	Відн., %	Абс., грн.	Відн., %	Абс., грн.	Відн., %	Абс., грн.	Відн., %	
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	766,1	1868,2	3402,3	2941,3	3800,2	1102,1	143,9	1534,1	82,1	-461	-13,5	858,9	29,2	
Собівартість реалізованих товарів (робіт, послуг)	471,9	1650,3	3013,2	2587,7	3300,6	1178,4	249,7	1362,9	82,6	-425,5	-14,1	712,9	27,5	
Інші операційні витрати	291,7	208,9	331,2	350,7	494,9	-82,8	-28,4	122,3	58,5	19,5	5,9	144,2	41,1	
Разом витрат операційної діяльності	763,6	1859,2	3344,4	2938,4	3795,5	1095,6	143,5	1485,2	79,9	-406	-12,1	857,1	29,2	
Чистий прибуток (збиток)	2,1	7,4	47,5	2,4	3,9	5,3	252,4	40,1	541,9	-45,1	-94,9	1,5	62,5	
Рівень операційних витрат в чистому доході від реалізації продукції, %	99,7	99,5	98,3	99,9	99,9	-	0,15542	-0,2	-1,22	-1,2	1,60319	1,6	0,0251	0,0

Додаток Т**Перелік встановлених чинним законодавством України рахунків обліку поточних зобов'язань з передбаченими субрахунками**

Рахунки обліку зобов'язань	Шифр та назва субрахунку	Аналітичний облік	Використання на підприємстві
1	2	3	4
60 «Короткострокові позики»	601 «Короткострокові кредити банків у національній валюті»	За позикодавцями (банками) в розрізі кожного кредиту (позики) окремо, за строками їх погашення	-
	602 «Короткострокові кредити банків в іноземній валюті»		-
	603 «Відстрочені короткострокові кредити банків у національній валюті»		-
	604 «Відстрочені короткострокові кредити банків в іноземній валюті»		-
	605 «Прострочені позики в національній валюті»		-
	606 «Прострочені позики в іноземній валюті»		-
61 «Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями»	611 «Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями в національній валюті»	За кредиторами та видами заборгованості	-
	612 «Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями в іноземній валюті»		-
62 «Короткострокові векселі видані»	621 «Короткострокові векселі, видані в національній валюті»	За кожним виданим векселем та за термінами їх погашення	-
	622 «Короткострокові векселі, видані в іноземній валюті»		-

Продовження дод.Т

1	2	3	4
63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»	631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»	За окремими рахунками постачальників та підрядників, фактами надходження невідфактурованих поставок або оплати матеріальних цінностей, що не надійшли, в розрізі постачальників і підрядників.	+
	632 «Розрахунки з іноземними постачальниками»		-
	633 «Розрахунки з учасниками промислово-фінансових груп»		-
64 «Розрахунки за податками й платежами»	641 «Розрахунки за податками»	За видами податків	+
	642 «Розрахунки за обов'язковими платежами»		+
	643 «Податкові зобов'язання»		+
	644 «Податковий кредит»		+
65 «Розрахунки за страхуванням»	651 «За розрахунками із загальнообов'язкового державного соціального страхування»	За кожним видом зборів і відрахувань, за страхувальниками та окремими договорами страхування	+
	652 «За соціальним страхуванням»		-
	654 «За індивідуальним страхуванням»		-
	655 «За страхуванням майна»		-
66 «Розрахунки за виплатами працівникам»	661 «Розрахунки за заробітною платою»	У розрізі кожного працівника	+
	662 «Розрахунки з депонентами»		-
	663 «Розрахунки за іншими виплатами»		-
67 «Розрахунки з учасниками»	671 «Розрахунки за нарахованими дивідендами»	За кожним засновником та учасником, за видами виплат, за джерелами виплат дивідендів – прибуток звітнього року, прибуток минулих років, резервний капітал	-
	672 «Розрахунки за іншими виплатами»		-

1	2	3	4
68 «Розрахунки за іншими операціями»	680 «Розрахунки, пов'язані з необоротними активами та групами вибуття, утримуваними для продажу»	За підприємствами, організаціями, установами та фізичними особами, з якими проводяться розрахунки	-
	681 «Розрахунки за авансами одержаними»		-
	682 «Внутрішні розрахунки»		-
	683 «Внутрішньогосподарські розрахунки»		-
	684 «Розрахунки за нарахованими відсотками»		-
	685 «Розрахунки з іншими кредиторями»		+
69 «Доходи майбутніх періодів»	За видами доходів, датами їх утворення і визнання доходами звітного періоду	За видами доходів	-
47 «Забезпечення майбутніх витрат і платежів».	471 «Забезпечення виплат відпусток»	За їх видами, напрямами формування й використання.	-
	472 «Додаткове пенсійне забезпечення»		-
	473 «Забезпечення гарантійних зобов'язань»		-
	474 «Забезпечення інших витрат і платежів»		-
	475 «Забезпечення призового фонду (резерв виплат)»		-
	476 «Резерв на виплату джек-поту, не забезпеченого сплатою участі у лотереї»		-
	477 «Забезпечення матеріального заохочення»		-
	478 «Забезпечення відновлення земельних ділянок»		-

Кореспонденція рахунків з обліку поточних зобов'язань

№ з/п	Зміст операції і первинний документ	Типова кореспонденція рахунків		Кореспонденція рахунків, яку застосовує підприємство		
		Дебет	Кредит	Дебет	Кредит	Сума, грн.
1	2	3	4	5	6	7
Кореспонденція рахунків по отриманню і погашенню короткострокових кредитів						
1	<u>Виписка банку.</u> Отримання і зарахування кредиту на рахунки в банках підприємства позичальника	311	601	311	601	70000
2	<u>Розрахунок</u> Нарахування відсотків за кредити	951	684	951	684	2100
3	<u>Платіжне доручення і виписка банку</u> Погашення кредиторської заборгованості підприємством за короткостроковий кредит	601	311	601	311	72100
Кореспонденція рахунків по виникненні та погашенні поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями						
1	<u>Довідка бухгалтерії</u> Довгострокові позики переведено у поточну заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	501	611	501	611	50000
2	<u>Виписка банку, платіжне доручення</u> Погашення поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями	611	311	611	311	50000
Кореспонденція рахунків по короткостроковим вексям виданим						
1	<u>Акт приймання-передачі векся</u> Видано вексель на суму заборгованості перед постачальниками та підрядниками	631	621	631	621	51000
2	<u>Виписка банку</u> Погашення заборгованості по виданому векселю	621	311	621	311	51000

1	2	3	4	5	6	7
Кореспонденція розрахунків з постачальниками по попередньому отриманні товарно-матеріальних цінностей						
1	<u>Накладна</u> Отримано матеріали	201	631	201	631	1000,0 0
2	<u>Податкова накладна</u> Відображено суму ПДВ, що ввійшла до вартості матеріалів	641	631	641	631	050,00
3	<u>Платіжне доручення, виписка банку</u> Здійснено оплату за отримані матеріали постачальнику	631	311	631	311	1200,0 0
Кореспонденція розрахунків з бюджетом та фондами соціального страхування						
1	Нарахований податок на додану вартість	70	641	70	6412	3000,0 0
2	Нарахований податок на майно підприємства відмінне від землі	92	641	92	6411	300,00
3.	Нараховані зобов'язання з податку на прибуток	981	641	981	6413	560,00
4	Перерахування податкових платежів до бюджету	641	311	641	311	3860,0 0
5.	Нарахування єдиного податку	92	641	92	641	-
6.	Нарахування ПДФО з заробітної плати	661	641	661	641.4	18000, 00
7.	Нарахування військового збору з заробітної плати	661	642	661	642	150,00
8.	Нарахування ЄСВ на зарплату адмінперсоналу	92	651	92	651	400,00
9.	Сплата авансового внеску з податку на прибуток	641	311	641	311	1800,0 0

Продовження дод. У

1	2	3	4	5	6	7
Кореспонденція рахунків з нарахування штрафу, пені						
1.	Нарахована сума штрафу, пені за неналагоджене виконання договору купівлі-продажу	948	685	948	685	1000,00
2.	Нарахування штрафу за невчасну подачу декларації	948	641	948	641	150,00
Кореспонденція рахунків з обліку різних зобов'язань						
1.	Нарахування відсотків по договору фінансового лізингу	951	684	951	684	1800,00
2.	Нарахування дивідендів учасникам через розподіл прибутку	443	671	-	-	-

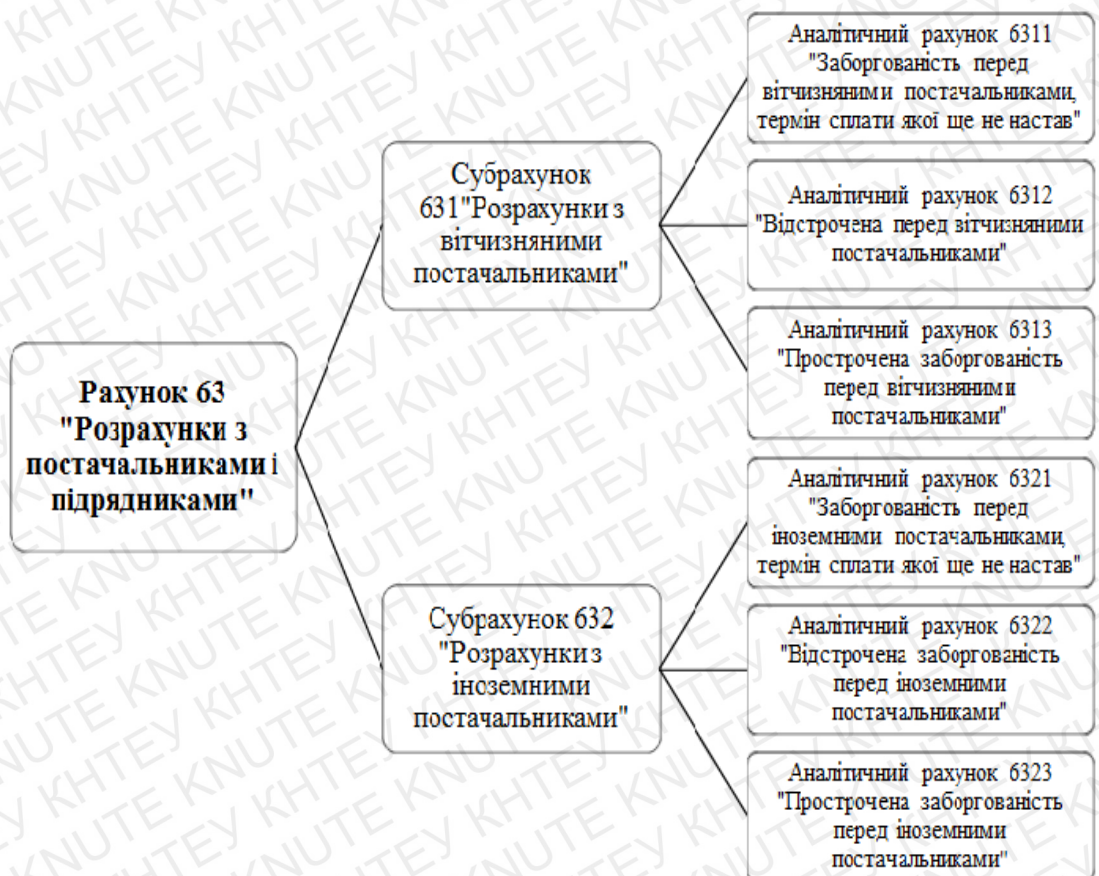
Кореспонденція рахунків з обліку оплати праці в ТОВ «ЕЛВІС»

№ п/п	Зміст операції	Типова кореспонденція рахунків		Кореспонденція рахунків, яку застосовує підприємство		
		Дт	Кт	Дт	Кт	Сума, грн.
1	2	3	4	5	6	7
Кореспонденція рахунків з нарахування заробітної плати						
1.	<u>Документ: Розрахункова відомість</u> Нарахована з/п, надбавки і доплати адміністрації	92	661	92	661	41128
2.	<u>Документ: Розрахункова відомість</u> Нараховані премії адміністрації	92	661	92	661	9652
3.	<u>Документ: Розрахункова відомість</u> Нараховані компенсаційні виплати за затримку термінів виплати заробітної плати адміністрації	92	661	92	661	1250
4.	<u>Документ: Розрахункова відомість</u> Нараховані відпускні адміністрації	92	661	92	661	8900
Кореспонденція рахунків з обліку утримання ПДФО та ВЗ із заробітної плати робітників						
1	Бухгалтерський розрахунок, розрахунково – платіжні відомості. Утримано ПДФО із суми заробітної плати	661	6411	661	6411	900,00
2	Бухгалтерський розрахунок, розрахунково – платіжні відомості. Утримано ПДФО із суми оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності	663	6411	663	6411	144,00
3	Бухгалтерський розрахунок, розрахунково – платіжні відомості. Утримано ПДФО із суми допомоги по тимчасовій непрацездатності	663	6411	663	6411	90,00
4	Бухгалтерський розрахунок, розрахунково – платіжні відомості. Утримано ВЗ із суми заробітної плати	661	6412	661	6412	75,00
5	Бухгалтерський розрахунок, розрахунково – платіжні відомості. Утримано ВЗ із суми оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності	663	6421	663	6421	12,00
6	Бухгалтерський розрахунок, розрахунково – платіжні відомості. Утримано ВЗ із суми допомоги по тимчасовій непрацездатності	663	6421	663	6421	7,50

1	2	3	4	5	6	7
Кореспонденція рахунків з виплати заробітної плати						
7	Відомість на виплату грошей. Виплачено заробітну плату через касу	661	301	661	301	2245,00
8	Виписка банку. Виплата заробітної плати у безготівковій формі на рахунки в Ощадбанках або на карткові рахунки працівників	661	311	661	311	1500,00
9	Депонування невикраченої в строк заробітної плати	661	662	661	662	-

Додаток Х

Рахунки, субрахунки та аналітичні рахунки для обліку розрахунків підприємства з постачальниками і підрядниками

Додаток Ц

Таблиця контролю та управління кредиторською заборгованістю підприємства перед постачальниками і підрядниками

№ з/п	Постачальник	Кредиторська заборгованість підприємства перед постачальниками і підрядниками									
		Всього	у т.ч. за термінами погашення, грн.			з неї простроченої					
			до 3 місяців	від 3 до 6 місяців	Від 6 до 12 місяців	Термін прострочення			сума, грн.	причини виникнення	вжиті заходи
до 3 місяців	від 3 до 6 місяців	більше 6 місяців	до 3 місяців	від 3 до 6 місяців	більше 6 місяців						
1											
...											

Джерело: [14]

Додаток Ш

Реєстр документів підприємства до сплати постачальникам

№ п/п	Постачальник	Номер рахунку до сплати, дата	Термін сплати, дні	Сума оплати з ПДВ, грн	Сальдо з рахунком на кінець дня	Сальдо з рахунком накопичувально за місяць	Дата оплати
	Назва товарно-матеріальної цінності	Сума разунку з ПДВ, грн					
1.							
...							
Всього							

Джерело: [14]

Перелік і опис вихідних документів з обліку поточних зобов'язань

Ідентифікатор	Найменування документу	Періодичність складання	Одержувач інформації	Призначення
1	2	3	4	5
1	Оборотно-сальдова відомість за рахунками (60,61,62,63,64,65,66,67,68)	Щомісячно (або за вимогою)	Бухгалтер з обліку розрахункових операцій	Контроль за строками погашення кредиторської заборгованості
2	Журнал по рахунках (60,61,62,63,64,65,66,67,68)	Щомісячно	Бухгалтер з обліку розрахункових операцій	Контроль за строками погашення поточних зобов'язань
3	Головна книга	Щомісячно	Головний бухгалтер	Для визначення сальдо по рахунку